

Pensumlister
Vår 2019
for emner i
Arkeologi
Europastudier
Historie
Klassiske fag
&
Kulturminneforvaltning
ved Institutt for historiske studier

Institutt for historiske studier
Det humanistiske fakultet
Norges teknisk-naturvitenskapelige universitet
Dragvoll
N-7491 Trondheim
Trykt november/desember 2018

Innhold

Arkeologi.....	4
<i>Emner på basisnivå</i>	4
ARK1002 – Kulturhistorie og materiell kultur	4
<i>Emner på påbyggingsnivå</i>	11
ARK2002 – Feltmetodikk og fortolkning	11
ARK2003 - Bacheloroppgave	17
<i>Emner på masternivå</i>	17
ARK3002 – Arkeologisk feltmetodikk, kuratering og fortolkning	17
ARK3003 Museology and Heritage Studies	22
Europastudier.....	23
<i>Emner på påbyggingsnivå</i>	23
EUR2915 – Den europeiske integrasjonens historie	23
Historie.....	24
<i>Emner på basisnivå</i>	24
HIST1500 – Nyere historie etter ca 1750	24
HIST1550 – Nyere historie etter ca. 1750 II	25
<i>Emner på påbyggingsnivå</i>	26
HIST2005 – Teknologi- og vitenskapshistorie	26
HIST2006 – Kultur og sosialhistorie	28
HIST2009 – Norsk og nordisk historie etter 1750	31
HIST2011 – Internasjonal historie etter 1870 / International History after 1870	32
HIST2012 – Politikk og samfunn i Europa etter 1945	35
<i>Emner på masternivå</i>	36
HIST3205 - Holocaust, folkemord og ettervirkninger	36
HIST3225 – Arbeidet og kultur	38
HIST3375 – Global Connections, Interactions and Colonialism: from the 15th Century	39
HIST3400 – The Global Political Economy of Natural Resources, 1870 - 2000	41
HIST3405 – Makt, musikk og ritualer	43
HIST3465 – Fellesskap, grupper og identiteter i europeisk middelalder	46
Klassiske fag	47
<i>Emner på basisnivå</i>	47
ANT1003 – Klassisk retorikk	47
ANT1102 – Antikkens litteratur	48
LAT1002 – Tekstkurs I i latin: Middelalderlatin	50
LAT1004 – Tekstkurs III i latin: Antikk prosa II	51

LAT1005 – Tekstkurs IV i latin: Antikk poesi	51
7,5 sp	51
<i>Emner på påbyggingsnivå</i>	51
KLAS2001 – Europas antikk	51
Kulturminneforvaltning	52
<i>Emner på påbyggingsnivå</i>	52
<i>Emner på masternivå</i>	55
KULMI3215 – Museologi og kulturarvspedagogikk	55
KULMI3225 – Bygningslovgivning i kulturminnevernet	56
KULMI3235 – Planlovgivning i kulturminnevernet	56

Arkeologi

Emner på basisnivå

ARK1002 – Kulturhistorie og materiell kultur

22.5 sp

BLOKK 1:

De lange linjene i arkeologien

	Sider	Format	Link
Hurcombe, L. M. 2007. <i>Archaeological Artefacts as Material Culture</i> . New York: Routledge. (Hele boken).	185	BOK	
Antall sider	185		

BLOKK 2:

Samtidsarkeologi

	Sider	Format	Link
Bjerck, H. 2014. My father's things. In: B. Olsen and P. Pétursdóttir (eds.) <i>Ruin memories: Materialities, aesthetics and the archaeology of the recent past</i> . London: Routledge. (s. 109–127).	18	KOMP	
Bjerck, H.B. 2016. Brannstasjon i bakspeilet. Samtidsarkeologiske betraktninger under avviklingen av Sentrum Brannstasjon i Trondheim våren 2015. <i>Primitive tider</i> 18: 267–283.	13	KOMP	
Buchli, V. and Lucas, G. (eds) 2001. <i>Archaeologies of the Contemporary Past</i> . London & New York: Routledge. (s. 3–18; 63–125; 171–191).	92	BOK	
Burström, M. 2015. Skärvor av 1900-tal. Arkeologiske essäer. Lund: Nordic Academic Press. (Hele boken).	75	BOK	
Carr, G. & Jasinski, M.E. 2013. Sites of Memory, Sites of Oblivion: The Archaeology of Twentieth Century Conflict in Europe. In: Bassanelli, M. & Postiglione, G. (eds.) <i>Re-enacting the Past. Museography for Conflict Heritage</i> . Lettera Ventidue: 37–55.	18	KOMP	
DeSilvey, C. 2006. Observed decay: Telling stories with mutable things. <i>Journal of Material Culture</i> 11(3): 318–338.	20	E	http://mcu.sagepub.com/content/11/3/318.full.pdf+html
Edensor, T. 2005. Waste matter: the debris of industrial ruins and the disordering of the material world. <i>Journal of Material Culture</i> 10: 311–332.	20	E	http://mcu.sagepub.com/content/10/3/311.full.pdf+html
Farstavoll, S. 2016. Blant restene av Retiro. Forfall og kulturminner. <i>Primitive tider</i> 18: 161–181.	18	KOMP	
Figenschau, I. 2016. Krigsminner som kulturminner. Redning eller klam omfavnelser? <i>Primitive tider</i> 18: 199–215.	13	KOMP	
Grini, K.E. 2016. Krigsminner som samtidsarkeologisk kildemateriale. <i>Primitive tider</i> 18: 183–197.	13	KOMP	
Harrison, R. and Schofield, J. 2010. <i>After modernity: Archaeological approaches to the contemporary past</i> . Oxford: Oxford University Press. (s. 21–53 og 249–258)	43	KOMP	

Høgberg, A. og Holtorf, C. 2016. Långtidsförvaring av kärnavfall. <i>Primitive tider</i> 18: 285–295.	9	KOMP	
Jasinski, M.E. 2013. Reinforced Concrete, Steel and Slaves. Archaeological Studies of Prisoners of World War II in Norway. The Case of Romsdal Peninsula. In: Mytum, H. & Carr, G. (eds.) <i>Prisoners of War: Archaeology, Memory, and Heritage of 19th- and 20th-Century Mass Internment</i> . Springer: 145–165.	20	KOMP	
Jasinski, M.E. 2017. Predicting the Past – Materiality of Nazi and Post-Nazi Camps: A Norwegian Perspective. <i>International Journal of Historical Archaeology</i> .	21	KOMP	
Olivier, L. 2011. The past of the present. Archaeological memory and time. <i>Archaeological Dialogues</i> 10(2): 204–213.	9	E	https://doi.org/10.1017/S1380203804001254
Olsen, B. 2003. Material culture after text: Re-remembering things. <i>Norwegian Archaeological Review</i> 36(2): 87–104.	15	E	http://www.tandfonline.com/doi/full/10.1080/00293650310000650
Olsen, B. 2007. Keeping things at arm's length: a genealogy of asymmetry. <i>World Archaeology</i> 39(4): 579–588.	17	E	To link to this article: DOI: 10.1080/00438240701679643 URL: http://dx.doi.org/10.1080/00438240701679643
Olsen, B. and Pétursdóttir, Þ. 2016. Unruly Heritage: Tracing Legacies in the Anthropocene. <i>Arkæologisk Forum</i> 35: 38–45.	17	E	https://www.academia.edu/31546330/Bj%C3%B8rnar_Olsen_and_%C3%9E%C3%B3ra_P%C3%A9tursd%C3%B3ttir_2016_Unruly_Heritage_Tracing_legacies_in_the_Anthropocene_Ark%C3%A6ologisk_Forum_35
Ossowski, A., Kuś, M., Kupiec, T., Bykowska, M., Zielińska, G., Jasinski, M.E. & March, A.L. 2016. The Polish Genetic Database of Victims of Totalitarianisms. <i>Forensic Science International</i> 258: 41–49	9	KOMP	

Antall sider 460

BLOKK 3:

Historisk tid som arkeologi

	Sider	Format	Link
Andersson, H. 1995. Maktens landskap. I: Mogren, M. & Wienberg, J. (red.) <i>Lindholmen. Medeltida riksborg i Skåne. Lund Studies in Medieval Archaeology</i> 17. Stockholm. (s. 19-23)	4	KOMP	
Andersson, K. & Hildebrand, A. 1988. <i>Byggnadsarkeologisk undersökning. Det murade huset</i> . Stockholm: Riksantikvarieämbetet. («Byggnadsarkeologi. Metod och målsättning» (s. 9-12)).	4	KOMP	
Andrén, A. 1989. State and towns in the Middle Ages. The Scandinavian Experience. <i>Theory and Society</i> 18: 585-609.	24	E	https://www.jstor.org/stable/657612?seq=1#page_scan_tab_contents

Andrén, A. 1998. <i>Between artifacts and texts</i> . Historical Archaeology in Global Perspective. New York: Plenum Press. (s. 145-176).	31	KOMP	
Bolton, J. 2004. What is money? What is a money economy? When did a money economy emerge in medieval England? I: Wood, D. (ed.) <i>Medieval Money Matters</i> . Oxford: Oxbow books. (s. 1-12).	12	KOMP	
Brink, S. 1999. Social order in the early Scandinavian landscape. I: Fabech, C. & Ringtved, J. (eds.) <i>Settlement and Landscape</i> . Århus: Jutland Archaeological Society (s. 423-439).	5	KOMP	
Crumlin-Pedersen, O. 1991. Ship types and sizes AD 800-1400. I: Crumlin-Pedersen, O. (red.) <i>Aspects of Maritime Scandinavia AD 200-1200</i> . Roskilde: Viking Ship Museum (s. 69-82).	6	KOMP	
Hansen, G. 2015. Sko, kammer og klær. En nedenfrastudie av bergensernes økonomiske evne på 1100-tallet. <i>Vitark</i> 9: 37-51.	12	BOK	
Herschend, F. 1997. Historical or Textual Archaeology. <i>Current Swedish Archaeology</i> 5: 65-77.	13	KOMP	
Jasinski, M.E. 1994. Tracing Crossroads of Shipbuilding Traditions in the European Arctic. In: Westerdahl, C. (ed.): <i>Crossroads in Ancient Shipbuilding</i> . Oxbow Monograph 40. (s. 195-203)	9	KOMP	
Jasinski, M.E og Søreide, F. 2000. Fordums havner og tapte skip – en marinarkeologisk historie. I: Sakshaug, E. og Sneli, J.-A. (red.): <i>Trondheimsfjorden</i> . Trondheim: Tapir forlag. (s. 263-292)	30	KOMP	
Jasinski, M.E & Søreide, F. 2000. The Norse settlements in Greenland from a maritime perspective. In: Lewis-Simpson, S. (ed.): <i>Vinland revisited. The Norse World at the Turn of the First Millennium</i> . Saint John's: Historic Sites Association of Newfoundland and Labrador. (s. 123-132).	10	KOMP	
Johannesen, L. & Eriksson, J.E.G. (red.) 2015. <i>Faglig program for middealderarkeologi. Byer, sakrale steder, befestninger og borger</i> . Oslo: Riksantikvaren. (Kap. 2-7 (s. 15-166)).	115	E	https://brage.bibsys.no/xmlui/handle/11250/279069
Johnson, M. 1996. <i>An Archaeology of Capitalism</i> . Oxford: Blackwell. ("Introduction" (s. 1-9) and "Conclusion" (s.202-212)).	19	KOMP	
Larsson, S. 2015. Med stadsarkeologin i fortid och samtid. Metodiska utmaningar. <i>Vitark</i> 9: 63-78.	10	BOK	
Lawrence, S. & Shepherd N. 2006. Historical archaeology and colonialism. In: Hicks, D. & Beaudry, M.C. (eds.) <i>The Cambridge Companion to Historical Archaeology</i> . Cambridge: Cambridge University Press. (s. 69-86).	18	KOMP	
Lebecq, S. 2007. Communication and exchange in northwest Europe. In: Bately, J. & Englert, A. (eds.) <i>Othere's Voyages: A late 9th century account of voyages along the coasts of Norway and Denmark and its cultural context</i> . Roskilde: Viking Ship Museum (s. 170-179).	10	KOMP	

Mayne, A. 2008. On the Edges of History: Reflections on Historical Archaeology. <i>The American Historical Review</i> 113(1): 93-118.	22	E	https://www.jstor.org/stable/40007299?seq=1#page_scan_tab_contents
Melve, L. 2016. <i>Hva er middelalderen</i> . Oslo: Universitetsforlaget. (Introduksjon og Kap. 1 (s. 7-26)).	20	KOMP	
Myhre, B. (red.) 2015. <i>Før viken ble Norge</i> . Vestfold: Vestfold Fylkeskommune. (Kap 14 (s. 133-151)).	15	KOMP	
Nilsson, B. 1996. Från gravfält till kyrkogård. Förändringar och variation i gravskicket. I: Nilsson, B. (red.) <i>Kristnandet i Sverige. Gamla källor och nya perspektiv. Projektet Sveriges kristnande, Publikationer 5</i> . Uppsala. (s. 349-383).	34	KOMP	
Roslund, M. 2005. <i>Människor & Ting. Perspektiv på medeltidens materiella kultur</i> . Lund: Lunds universitet. (s. 1-65)	45	KOMP	
Søreide, F. & Jasinski, M.E. 2005. Ormen Lange: Investigations and Excavations of a Shipwreck in 170m Depth. <i>Oceans 2005</i> . MTS/IEEE, Washington DC. (s. 1-5)	5	KOMP	
Sørheim, H. 2015. The first Norwegian Towns Seen on the Background of European History. I: Baug, I., Larsen J. og Mygland, S.S. (eds.) <i>Nordic Middle Ages – Artefacts, Landscapes and Society. Essays in Honour of Ingvild Øye on her 70th Birthday</i> . Bergen. (s. 301-315).	13	KOMP	
Øye, I. 2015. Fra felt til fag. Hvor står middelalderarkeologien i Norge i dag? <i>Vitark 9</i> : 18-27.	7	BOK	
Antall sider	493		

BLOKK 4:

Jernalderen som arkeologi

	Sider	Format	Link
Bill, J. & Daly, A. 2012. The Plundering of the Ship Graves from Oseberg and Gokstad: An Example of Power Politics? <i>Antiquity</i> 86(333): 808-824	9	E	https://www.cambridge.org/core/services/aop-cambridge-core/content/view/S0003598X00047931
Grønnesby, G. 2015. Jernalderens bosetning i Trøndelag. I: Hedeager, L. og Forseth, L. (red.) <i>Dalemfunnet. Norske Oldfunn XXX</i> . Oslo: Kulturhistorisk Museum. (s. 119-128).	10	KOMP	
Hedeager, L. og Forseth, L. (red.) <i>Dalemfunnet. Norske Oldfunn XXX</i> . Oslo: Kulturhistorisk Museum. (s. 9-18; 69-79; 119-128).	29	KOMP	
Hodges, R. & Whitehouse, D. 1983. <i>Mohammed, Charlemagne and the Origins of Europe</i> . New York: Cornell University Press. (s. 20-176)	130	BOK	
Jørgensen, L. 2002. Kongsgård-kultsted-marked. Overvejelser omkring Tissøkompleksets struktur og funksjon. I: Jennbert, K. et al. (red.) <i>Plats och praksis – studier av nordisk förkristen ritual. Vägar till Midgård 2</i> . (s. 215-247).	17	KOMP	
Magnus, B. 2015. Dalemfunnet og dets østlige forbindelser. I: Hedeager, L. og Forseth, L. (red.) <i>Dalemfunnet. Norske Oldfunn XXX</i> . Oslo: Kulturhistorisk Museum. (s. 69-79).	10	KOMP	
Solberg, B. 2000. <i>Jernalderen i Norge</i> . Oslo: Cappelen.	250	BOK	

Storli, I. 2010. Court sites of Arctic Norway: Remains of Thing sites and representations of political consolidation processes in the Northern Germanic worlds during the first millennium AD? *Norwegian Archaeological Review* 43: 128-144.

8

E

<http://www.tandfonline.com/doi/pdf/10.1080/00293652.2010.531586>

Antall sider 463

BLOKK 5:

Bronsealder som arkeologi

Clottes, J. 2002. *World Rock Art*. Los Angeles: The Getty Conservation Institute.

15

KOMP

("A mysterious art" (s. 1-15).

Frei, K.M., et al. 2015. Tracing the dynamic life story of a Bronze Age Female. *Scientific Reports* 5: 1-7.

6

E

<http://www.nature.com/articles/srep10431>

Fyllingen, H. 2003. Society and Violence in the Early Bronze Age: An Analysis of Human Skeletons from Nord-Trøndelag, Norway. *Norwegian Archaeological Review* 36: 27-43.

16

E

<http://www.tandfonline.com/doi/abs/10.1080/00293650307297>

Gillis, C., Olausson, D. og Vandkilde, H. 2004. *Dawn of Europe*. Lund: University of Lund.

34

KOMP

("The Early and Middle Bronze Age (s. 79-91), "The Late Bronze Age and Urnfield Culture" (s. 92-103), "The Bronze Age" (s. 132-140).

Goldhahn, J. 2009. Bredarör on Kivik: a monumental cairn with rock art and the history of its interpretation. *Antiquity* 2009: 359-371.

12

E

<https://www.cambridge.org/core/services/aop-cambridge-core/content/view/S0003598X00098483>

Grønnesby, G. 2009. En reise gjennom liv og død, ild og vann. En bronsealders gravruin i Steinkjer. *Vitark* 6: 66-79.

13

KOMP

Jensen, J. 2002. *Danmarks Oldtid*. København: Gyldendal Forlag.

55

KOMP

(«Solens folk» (s. 273-326)).

Johansen, Ø.K. 1993. Norske depotfunn fra bronsealderen. *Universitetets oldsaksamling skrifter ny rekke* 15.

16

E

<http://www.nb.no/nbsok/nb/49c7f8cbf77fa08f887c3236ec8a7095?lang=no#0>

(Kapittel 5 (s. 43-77)).

Kaul, F. 2004. Bronzealderens religion. Studier af den nordiske bronzealders ikonografi. *Nordiske Fortidsminder Serie B*, Bd. 22. København: Det Kgl. Nordiske oldskriftselskab.

35

KOMP

(Kap. IX (s. 369- 406)).

Kristiansen, K. 2000. Background to the archaeology. I: K. Kristiansen, K. (ed.) *Europe before History*. Cambridge: Cambridge University Press.

18

KOMP

(Kap. 2 (s. 18-35)).

Kristiansen, K. 2013. Religion and society in the Bronze Age. I: Christensen, L.B., Hammer, O. & D. Warburton, D.A. (eds.) *The handbook of religions in ancient Europe*. New York: Routledge. (s.77-92).

15

KOMP

Ling, J. & Uhnér, C. 2015. Rock art and metaltrade. *Adoranten* 2014: 23-43.

21

E

<http://www.rockartscandinavia.com/images/articles/a14ling.pdf>

Løken, T. 1998. Hustyper og sosial struktur gjennom bronsealder på Forsandmoen, Rogaland, Sørvest-Norge. <i>AmS Varia</i> 33: 107-121.	14	E	http://www.nb.no/nbsok/nb/86085d4c0239d1ef6d09c1e36b2d8799?lang=no#107
Melheim, L. 2013. Fantes det virkelig en bronsealder i Norge? Periferiens rolle revurdert. <i>Fortid</i> nr. 1-2013: 24-35.	12	E	http://www.fortid.no/tidsskrift/download/fortid_1301.pdf
Olsen, B. 1994. <i>Bosetning og samfunn i Finnmarks forhistorie</i> . Oslo: Universitetsforlaget. («Tidlig metalltid» (s. 100-139)).	30	E	http://www.nb.no/nbsok/nb/076eb8188ec49551cc73427fa0599a04?lang=no#0
Prescott, C. 2012. Third millennium transformations in Norway: modelling an interpretative platform. I: Prescott, C & Glørstad, H. (eds.): <i>Becoming European – The transformation of third millennium Northern and Western Europe</i> . Oxford: Oxbow books. (s. 115-127).	13	KOMP	
Price, T.D. 2015. Ancient Scandinavia. An Archaeological History from the First Humans to the Vikings. Oxford: Oxford University Press. (Chapter 6 (s. 196-250)).	50	BOK	
Sognnes, K. 1994. Ritual landscapes. Toward a Reinterpretation of Stone Age Rock Art in Trøndelag, Norway. <i>Norwegian Archaeological Review</i> 27(1): 29-50.	21	KOMP	
Sognnes, K. 2003. Bronze Age rock-art and landscape in Trøndelag, Norway. <i>Rock art in landscapes – landscapes in rock art. DKNVS skrifter</i> 2003(4): 85-106.	21	KOMP	
Sognnes, K. 2005. Bronsealderen. I: Bull, I. (red.) <i>Trøndelags historie</i> Bind 1. Trondheim: Tapir. (s. 83-105).	22	KOMP	
Sognnes, K. 2012. Visuell kultur i en overgangsfase – Bergkunst og neolitisering i Trøndelag. I: Sørensen, F.K.L. (red.) <i>Agrarsamfundenes ekspansjon i nord. Symposium på Tanums Hällristningsmuseum, Underslös, Bohuslän, 25.-29. maj 2011</i> . København: Nationalmuseet. (s. 233-243).	10	E	http://nordligeverdener.natm.us.dk/fileadmin/user_upload/temasites/nordlige_verdener/nordlige_verdener/Lasse_Sorensen/Agrar_samfundenes_ekspansjon_stor.pdf

Antall sider 449

BLOKK 6:

Steinalder som arkeologi

Bjerck, H.B. 2000. Stone Age settlement on Svalbard? A re-evaluation of previous finds and the results of a recent field survey. <i>Polar Record</i> 36(197): 97-112.	15	E	https://www.cambridge.org/core/services/aop-cambridge-core/content/view/008B6247820748330771D94AE64CDECE/S003224740001620Xa.pdf/stone_age_settlement_on_svalbard_a_reevaluation_of_previous_finds_and_the_results_of_a_recent_field_survey.pdf
Bjerck, H.B. 2010. Norwegian Mesolithic Trends: A Review. In: Bailey, G. & Spikins, P. (eds.) <i>Mesolithic Europe</i> . Cambridge: Cambridge University Press. (s. 60-106).	40	BOK	
Bjerck, H. B. 2017. Settlements and Seafaring: Reflections on the Integration of Boats and Settlements Among Marine Foragers in Early Mesolithic Norway and the Yámana of Tierra del Fuego. <i>The Journal of Island and Coastal Archaeology</i> 12(2): 276-299.	23	E	http://dx.doi.org/10.1080/15564894.2016.1190425

Blankholm, H.P. 2010. Southern Scandinavia. In: Bailey, G. & Spikins, P. (eds.) <i>Mesolithic Europe</i> . Cambridge: Cambridge University Press. (s. 107-131).	25	BOK	
Breivik, H.M. 2014. Palaeo-oceanographic development and human adaptive strategies in the Pleistocene–Holocene transition: A study from the Norwegian coast. <i>The Holocene</i> , 1-13. DOI: 10.1177/0959683614544061	13	E	http://hol.sagepub.com/content/24/11/1478.full.pdf+html
Callanan, M. 2013. Melting snow patches reveal Neolithic archery. <i>Antiquity</i> 87: 728-745.	18	E	https://www.cambridge.org/core/services/aop-cambridge-core/content/view/5E844E2F80E4210E77A76A54F23E87C2/S0003598X00049425a.pdf/melting-snow-patches-reveal-neolithic-archery.pdf
Eriksen, B.V. (ed.) 2000. <i>Flintstudier</i> . Aarhus: Aarhus Universitetsforlag. (Indledning (s. 9-17), Grundlæggende flintteknologi (s. 37-50), Experimentell flinthugging (s. 59-74), "Chaîne opératoire" (s. 75- 100), Flintsammensætning (s. 101-126), Relativ datering af flintinventarer (s. 127-140), Flintteknologiske attributanalyser (s. 141-156), Slidsporstudier (s. 207-218).	85	BOK	
Glørstad, H. 2009. The northern province? The neolithisation of southern Norway. In: Glørstad, H. & Prescott, C. (eds.) <i>Neolithisation as if history mattered. Processes of Neolithisation in North-Western Europe</i> . Lindome: Bricoleur Press. (s. 135-168).	30	KOMP	
Hjelle, K.L., Hufthammer, A.K. & Bergsvik, K.A. 2006. Hesitant hunters: a review of the introduction of agriculture in western Norway. <i>Environmental Archaeology</i> 11(2): 147-170.	22	E	http://www.tandfonline.com/doi/abs/10.1179/174963106x123188
Price, T.D. 2015. Ancient Scandinavia. An Archaeological History from the First Humans to the Vikings. Oxford: Oxford University Press. (Chapter 2-5 (s. 31-195)).	165	BOK	
Zvelebil, M. 2010. Innovating hunter-gatherers: The mesolithic in the Baltic. In: Bailey, G. & Spikins, P. (eds.) <i>Mesolithic Europe</i> . Cambridge: Cambridge University Press. (s. 18-59).	40	BOK	

Antall sider 476

TOTALT ANTALL SIDER PENSUM 2526

Anbefalt tillegglitteratur

Deetz, J. 1996. In small things forgotten: An archaeology of early American life. New York: Doubleday

Jasinski, M.E. 2015. Memories of War and Wars on Memories: Painful Heritage of WWII in Norway - Archaeological Surveys 2007-2012. In: Sem, L. & Jasinski, M.E. (eds.) *Painful Heritage. Studies in the Cultural Landscape of the Second World War*. DKVNS 2015: 17-44.

Østmo, E. og L. Hedeager (red.) 2005. *Norsk arkeologisk leksikon*. Oslo: Pax Forlag

Forkortelser

BOK: Studentene kjøper boka selv
 KOMP: Tilgjengelig i digitalt kompendium
 E: Tilgjengelig i elektronisk utgave på nett

Emner på påbyggingsnivå

ARK2002 – Feltmetodikk og fortolkning

15 sp

BLOKK 1:

Arkeologisk feltpraksis og analysemetoder

	Sider	Format	Link
Andrén, A. 1986. I städernas undre värld. I: Andrén, A. et al. (red.) <i>Medeltiden och arkeologien. Festskrift til Erik Cinthio</i> . Lund: Lund Studies in Medieval Archaeology 1. (s. 259-269).	10	KOMP	
Banning, E.B. 2000. <i>The Archaeologist's Laboratory</i> . Springer. (Kap 14 "Stratigraphy", s. 257-264).	8	KOMP	
Berg-Hansen, I.M. 2009. Steinalderregistrering. Metodologi og forskningshistorie i Norge 1900-2000 med en feltstudie fra Lista i Vest-Agder. <i>Varia</i> 75. (Kap.6, s. 131-139).	8	KOMP	
Bjerck, H.B. 1995. Forskningsstyrt kulturminneforvaltning på Vega, Nordland. <i>Gunneria</i> 61. (s.22-45 og 164-176).	35	E	https://brage.bibsys.no/xmlui/handle/11250/271907
Christoffersen, A. og Nordeide, S.W. 1994. <i>Kaupangen ved Nidelva: 1000 års byhistorie belyst gjennom de arkeologiske undersøkelsene på folkebibliotekstomten i Trondheim 1973-1985</i> . Oslo: Riksantikvaren. (s. 9-112).	103	E	http://www.nb.no/nbsok/nb/94e7bb946105d5612ee95db47a493742?lang=no#0
Drewett, P., L., 1999 (ny opplaga 2012). <i>Field Archaeology. An Introduction</i> . Cornwall: UCL Press.	196	BOK	
Eriksdotter, G. 1997. The Stratigraphy of Buildings. Examples of the Methodology of Buildings Archaeology. In: Andersson, H., Carelli, P. & Ersgård, L. (eds.) <i>Visions of the Past. Trends and Traditions in Swedish Medieval Archaeology</i> . Lund Studies in Medieval Archaeology 19. (s. 741-761).	20	KOMP	
Forseth, L. 2007. Fly inn i forhistorien. <i>SPOR</i> 2007(2): 8-11.	6	E	https://www.ntnu.no/documents/10476/62052/spor_2007_2.pdf
Gero, Joan M. 1996. <i>Archaeological Practice and Gendered Encounters</i> , I Wright, R. P. (red) Gender and Archaeology, Philadelphia, University of Pennsylvania Press (s. 251–280).	29	KOMP	
Gutiérrez, G., Erny, G., Friedman, A., Godsey, M. & Gradoz, M. 2016. Archaeological Topography with small unmanned aerial vehicles. <i>The SAA archaeological Record</i> 16(2): 10-13.	3	E	http://www.saa.org/Portals/0/SAA/Publications/thesaaarchrec/SAA_Record_March2016.pdf

Hamilton, S., Whitehouse, R., Brown, K. et al. 2006. Phenomenology in practice: Towards a methodology for a 'subjective' approach. <i>European Journal of Archaeology</i> 9(1): 31-71.	40	E	http://eja.sagepub.com/content/9/1/31.full.pdf+html
Kjellman, E. 2012. <i>From 2D to 3D - A photogrammetric revolution in archaeology?</i> (MA avhandling i Arkeologi). UiT The Arctic University of Norway, Tromsø. (Kap 1-3, s. 1-31).	30	E	http://munin.uit.no/handle/10037/4306
Larsson, S. 2000. <i>Stadens dolda kulturskikt</i> . Lund: Archaeologica Lundensia IX, Kulturhistoriska Museet. (Del IV: «Framställinger av kulturlager och stratigrafi», s. 91-143).	53	KOMP	
Løken, T., Pilø, L. & Hemmendorff, O. 1996. Maskinell flateavdekking og utgravning av forhistoriske jordbruksboplasser. <i>Ams-Varia</i> 26. (Kap. 3, s. 13-20).	7	KOMP	
Price, T.D. & Burton, J.H. 2011. <i>An Introduction to Archaeological Chemistry</i> . Springer Science+ Business Media. (Chapter 1: «Archaeological Chemistry», s. 1-24).	23	E	http://link.springer.com/book/10.1007%2F978-1-4419-6376-5
Reed, S. & Bailey, N. 2000. <i>Soil Science for Archaeologists</i> . Florida Agricultural and Mechanical University and Southeast Archaeological Center, NPS. (s. 1-24).	24	KOMP	
Riksantikvaren 2015. <i>Veileder: Retningslinjer for gjennomføring av undersøkelsesplikten og budsjettering av arkeologiske registreringer i henhold til kulturminneloven §9. jf. § 10</i> . (Versjon oppdatert 23.11.2015) Oslo: Riksantikvaren. (s. 1-15).	15	KOMP	
Stamnes, A.A. & Gustavsen, L. 2014. Archaeological Use of Geophysical Methods in Norwegian Cultural Heritage Management: A Review. In: Posluschny, A.G., Gajda, M. & Kamermans, H. (eds.) <i>A Sense of the Past. Studies in current archaeological applications of remote sensing and non-invasive prospection methods</i> . BAR International Series 2588, Archaeopress. (s. 17-32).	15	KOMP	
Waraas, T.A. 2005. Arkeologisk registrering på Baraldsneset Haram kommune. Ormen Lange prosjektet. <i>Kulturhistoriske skrifter og rapporter 1. Kulturavdelinga</i> . Molde: Møre og Romsdal Fylke. (s. 7-13).	6	KOMP	

Antall sider 631

BLOKK 2:

Utvalgte kulturminnetyper

	Sider	Format	Link
Asprem, F. 2010. Bronsealderbønder. <i>SPOR</i> 2010(2): 42-43.	2	E	http://www.ntnu.no/documents/10476/62052/2010-2+SPOR_lav.pdf/8a6e9341-c522-478d-9837-d20fcc2e4d50
Bergstøl, J. 2015. Fangstgroper, fangstgraver eller dyregroper? I: Berg-Hansen, I. M. (red.)	5	KOMP	

Arkeologiske undersøkelser 2005-2006. Kristiansand: Portal forlag. (s.136-141).			
Brendalsmo, J. & Solheim, E. 2012. <i>Rapport for de arkeologiske registreringer i Levanger sentrum, Levanger Kommune, Nord-Trøndelag</i> . NIKU oppdragsrapport 211/2012. (s. 1-57).	57	E	http://www.levanger.kommune.no/Global/prosjekt/sentrumsfredning/rapport utgravinger 2012.pdf
Bukkemoen, G.B. & Simonsen, M.F. 2009. Graver og kokegroper på Bergerjordet i Sørums. I: Bergstøl, J. (red.) <i>Arkeologiske undersøkelser 2003-2004. Katalog og artikler. Varia 77</i> . Oslo: Kulturhistorisk museum. (s.115-132).	17	KOMP	
Cadamarteri, J. 2016. Torvet i Trondheim før Torvet. <i>SPOR</i> 2016(1): s. 47-49.	2	KOMP	
Cadameteri, J. & Engtrø, D.Ø. 2015. Torvet i Trondheim ca. 1700-1932. <i>SPOR</i> 2015(2): 7-9.	3	KOMP	
Callanan, M. 2008. Steinalderpionerene i Storlidalen. <i>Bøgda vår</i> . Oppdal: Oppdal Historielag. (s.5-14).	9	KOMP	
Damlien, H. Melvold, S. & Persson, P. 2010. Utgravningsmetode. I: Stene, K. (red.) <i>Steinalderundersøkelser ved Rena elv. Gråfjellprosjektet. Bind III. Varia 76</i> . Oslo: Kulturhistorisk museum. (s. 67-72).	5	KOMP	
Ellingsen, E.G. & Grønnesby, G. 2012. Gravene på Lø. Oversikt over hauger og funn. I: Grønnesby, G. (red.) <i>Graver i veien. Arkeologiske undersøkelser E6 Steinkjer. Vitark 8</i> . Akademika forlag. (s. 12-28 og Appendix 1, s.186-197).	11	KOMP	
Grønnesby, G. Bryggstein og kulturlag - spor etter gårdens opprinnelse. <i>SPOR</i> 2014(1): 32-35.	4	E	http://www.ntnu.no/documents/10476/7291016/2014+nr+1-Bryggstein.pdf/ed49921b-f8b2-47ef-9a8d-6951c88f35a3
Grønnesby, G. 2007. Naustet på Lænn. <i>SPOR</i> 2007(1): 42-46.	4	E	http://www.ntnu.no/documents/10476/62052/spor_2007_1.pdf/a594a326-886c-4ab7-96cc-b1a1d47976ec
Haug, A. 2007. I Nummedals fotspor. <i>SPOR</i> 2007(2): 28-32.	4	E	http://www.ntnu.no/documents/10476/62052/spor_2007_2.pdf/540e8dcb-fd1b-48f8-9d59-24151649350a
Henriksen, M.M. & Bryn, H. 2016. Langhus på langhus på Hofstad. <i>SPOR</i> 2016(1): 24-27.	3	KOMP	
Jasinski, M., & Søreide, F. 2016. The Deepest Dig. Ormen Lange Marine Archaeology Project 2003-2005 Report and Catalogue. Trondheim: Fagbokforlaget.	183	BOK	
Jordhøy, P. 2013. Unikt fangstanlegg - vitne om kløkt og samhandling. <i>SPOR</i> 2013(1): 14-18.	4	E	http://www.ntnu.no/documents/10476/62052/2013-1+SPOR_lav.pdf/2e407b3a-9f5a-49c1-aa0d-855e7c260f11
Kalseth, J. 2014 Steinaldergraver. <i>SPOR</i> 2014(1): 28-31.	3	E	http://www.ntnu.no/documents/10476/62052/2014-1+SPOR+trykkesport_lav.pdf/5e9ce07a-dfe1-4da9-a2f9-177128d75e33

Pilø, L. 2007. The Fieldwork 1998-2003: Overview and Methods. In: Skre, D. (ed.) <i>Kaupang in Skiringssal. Kaupang Excavation Project Publication Series. Vol. 1. Norske Oldfunn XXII</i> . Århus: Aarhus University Press. (s.143-160).	17	KOMP	
Meling, T. 2008. Lokalitet 58 Håsandene: Bosetnings- og dyrkningsspor fra førromersk jernalder og eldre romertid. I: Bjerck, H.B. et al. (red.) <i>NTNU Vitenskapsmuseets arkeologiske undersøkelser Ormen Lange Nyhamna</i> . Trondheim: Tapir akademisk forlag. (s.335-346).	12	KOMP	
Meling, T. 2008. Jernalder-Middelalder 500 BC-1536 AD. I: Bjerck, H.B. et al. (red.) <i>NTNU Vitenskapsmuseets arkeologiske undersøkelser Ormen Lange Nyhamna</i> . Trondheim: Tapir akademisk forlag. (s. 601-608).	8	KOMP	
Olsen, J. 2009. Middelalderens trebygninger: spor vi kan forvente å finne. I: Martens, J., Martens, V.V. & Stene, K. (red.) <i>Den tapte middelalder? Middelalderens sentrale landbebyggelse. Varia 71</i> . Oslo: Kulturhistorisk museum. (s. 127-136).	11	KOMP	
Ramstad, M. 2015. Siste kapittel om de norske høyfjellsfjonnene? <i>Årbok for universitetsmuseet i Bergen 2015</i> . Universitetet i Bergen. (s. 54-61).	7	E	http://www.uib.no/sites/w3.uib.no/files/attachments/hoyfjellsfjonn-er-arbok2015.pdf
Reed, I. 2015. Torvet i Trondheim. <i>SPOR 2015(2)</i> : 4-6.	3	KOMP	
Sauvage, R. & Mokkelbost, M. 2013. Høvdinghus på Hallem. <i>SPOR 2013(2)</i> : 4-8.	4	E	http://www.ntnu.no/documents/10476/62052/SPOR++2-2013_lav.pdf/029c89b4-9591-4468-8248-12f5062286b0
Skoglund, F., Normann, S. & Grongan, L.A. 2013. Løsfunn, ikke funnløs. <i>SPOR 2013(2)</i> : 17-21.	4	E	http://www.ntnu.no/documents/10476/62052/SPOR++2-2013_lav.pdf/029c89b4-9591-4468-8248-12f5062286b0
Smiseth, M.T. 2006. Dyr i berg – hellemalinger på Tingvoll. <i>SPOR 2006(1)</i> : 22-24.	3	E	http://www.ntnu.no/documents/10476/62052/spor_2006_1.pdf/337e07d8-5e5b-4888-a1d1-6281b0880d91
Solheim, S. 2013. Undersøkellesmetode og -strategi. I: Solheim, S. & Damlien, H. (red.) <i>E18 Bommestad-Sky. Undersøkelser av lokaliteter fra mellommesolittikum, Larvik kommune, Vestfold fylke</i> . Kristiansand: Portal forlag. (s. 31-41).	10	KOMP	
Solheim, S., Kunskapsstatus og Faglig bakgrunn for undersøkelsene. I: Steinar Solheim (red.) <i>E18 Rugtvedt-Dørdal</i> . Kristiansand: Portal forlag. (s. 29-43).	14	KOMP	
Sognnes, K. 2007. Elgen i gjelet. <i>SPOR 2007(2)</i> : 22-24.	3	E	http://www.ntnu.no/documents/10476/62052/spor_2007_2.pdf/540e8dcb-fd1b-48f8-9d59-24151649350a
Stenvik, L. 2012. Kopperåa - nytt om kopperverket. <i>SPOR 2012(2)</i> : 31-33.	3	E	http://www.ntnu.no/documents/10476/62052/2012-

Sylvester, M. & Ødegård, Ø. 2010. Broen over elven. <i>SPOR</i> 2010(1): 9-11	3	E	2+SPOR_lav.pdf/e3c453d2-181f-41b2-808e-adf66650f537 http://www.ntnu.no/documents/10476/62052/2010-1+SPOR_lav.pdf/ba276879-325a-492d-abcc-78aa13b6ca26
Tuddenham, D. & Skoglund, F. 2007. Til bunns på Hardangervidda. <i>SPOR</i> 2007(1): 24-28.	4	E	http://www.ntnu.no/documents/10476/62052/spor_2007_1.pdf/a594a326-886c-4ab7-96cc-b1a1d47976ec
Vennatrø, R. 2015. En langveisfarende fra Skaun? <i>SPOR</i> 2015(1): 10-14.	4	KOMP	
Åstveit, L.I. 2005. <i>Arkeologisk registrering på Gossen/Nyhamna Aukra kommune. Ormen Lange prosjektet. Kulturhistoriske skrifter og rapporter</i> 3. Kulturavdelinga, Møre og Romsdal Fylke, Molde. («Lok 34 Håhaugen», s. 21-23).	3	KOMP	
Åstveit, L.I. 2005. <i>Arkeologisk registrering på Gossen/Nyhamna Aukra kommune. Ormen Lange prosjektet. Kulturhistoriske skrifter og rapporter</i> 3. Kulturavdelinga, Møre og Romsdal Fylke, Molde. («Lok 58 Håsandene», s. 110-113).	3	KOMP	
Åstveit, L. I. 2008. Lokaltet 34 Håhaugane. I: Bjerck, H.B. et al. (red.) <i>NTNU Vitenskapsmuseets arkeologiske undersøkelser Ormen Lange Nyhamna</i> . Trondheim: Tapir akademisk forlag. (s. 187-195).	8	KOMP	

Antall sider 440

BLOKK 3:

Feltundersøkelser og arkeologisk forskning

	Sider	Format	Link
Berggren, Å. 2014. Development of Reflexive Approaches in Archaeology. In: Smith, C. (ed.) <i>Encyclopedia of Global Archaeology</i> . Springer Link. (s. 6249-6257).	8	KOMP	
Bintliff, J. 2004. Experiencing Archaeological Fieldwork. In: Bintliff, J. (ed.) <i>A Companion to Archaeology</i> . Oxford: Blackwell Publishing. (Chapter 21, s.397-405).	9	KOMP	
Bjerck, H.B. 2005. Kulturminner fra oldtid og middelalder. I: Holme, J. (red.) <i>Kulturminnevern. Lov, forvaltning, håndhevelse</i> . Bind 1. Økokrim, 2. utgave. (Kap. 2.1, s.32–55).	14	KOMP	
Gundersen, J. 2015. Forvaltningsarkeologi og forskningspublisering. En kvantitativ analyse av tidsskriftene <i>Norwegian Archaeological Review</i> , <i>Viking</i> og <i>Primitive tider</i> . <i>Viking</i> LXXVIII: 239-260.	21	KOMP	

Gustafson, L. 2016. <i>Møter på Veien: Kultplass gjennom 1500 år. Et maktsenter på Ringerike i eldre jernalder</i> . Kristiansand: Portal forlag. (Kap. 2 & Kap. 3, s. 11-24)	13	KOMP	
Norberg, E. & Fossum, B. 2011. Traditional knowledge and cultural landscape. In: Porsanger, J. & Guttorm, G. (eds.) <i>Working with Traditional Knowledge: Communities, Institutions, Information Systems, Law and Ethics. Writings from the Árbiediehtu Pilot Project on Documentation and Protection of Sami Traditional Knowledge</i> . <i>Diedut</i> . 2011(1): 193–223.	30	E	https://brage.bibsys.no/xmlui/bitstream/handle/11250/177065/1/1/Diedut-1-2011_ErikNordberg_BirgittaFossu_m.pdf
Rognsaa, Aa. 2016, 3.utg. <i>Kunsten å skrive godt</i> . Universitetsforlaget. Kap 2, s. 38-74.	36	KOMP	
Rolfesen, P. 2006. Blikket bakover og framover. I: Glørstad, H., Skar, B. & Skre, D.(red.) <i>Historien i forhistorien: Forskrift til Einar Østmo på 60-årsdagen</i> . <i>Kulturhistorisk museum Skrifter</i> 4: 399-414.	15	KOMP	
Roosevelt, R., Cobb, P., Moss, E., Olson, B.R. & Ünlüsoy, S. 2015. Excavation is Destruction Digitization: Advances in Archaeological Practice. <i>Journal of Field Archaeology</i> 40(3): 325-346.	21	E	http://www.tandfonline.com/doi/full/10.1179/2042458215Y.0000000004
Schnapp, A. 1993. <i>Discovery of the Past</i> . London: British Museum Press. ("Introduction: Archaeology and the presence of the past", s. 11-37).	26	KOMP	

Antall sider 193

BLOKK 4: Feltarkeologiske ferdigheter

	Sider	Format	Link
Gansum, T.; Jerpåsen, B. G.; Keller, C., 1997. Arkeologisk landskapsanalyse med visuelle metoder. <i>AmS-Varia</i> 28, Arkeologisk museum i Stavanger, 1-56.	56	E	http://am.uis.no/getfile.php/1321303/Arkeologisk%20museum/publikasjoner/GANSUM_T.pdf
Direktoratet for naturforvaltning og Riksantikvaren: <i>Landskapsanalyse. Framgangsmåte for vurdering av landskapskarakter og landskapsverdi</i> . Versjon februar 2010. Aurland Naturverkstad AS. (s. 1-14).	14	E	https://brage.bibsys.no/xmlui/bitstream/handle/11250/177000/1/Landskapsanalyse_veileder.pdf
Myrvoll, E.R. 2010. Når arkeologi møter lokal kunnskap – etiske implikasjoner. <i>Nordisk museologi</i> 2010, s.78-95.	17	E	http://www.nordiskmuseologi.org/Gamle%20numre/nm2010-1.pdf

Antall sider 87

TOTALT ANTALL SIDER 1351

Anbefalt tilleggslitteratur

UNESCO: Manual for Activities directed at Underwater Cultural Heritage	E	http://unesdoc.unesco.org/images/0022/002207/220708e.pdf
--	---	---

Forkortelser

BOK: Studentene kjøper boka selv

KOMP: Tilgjengelig i digitalt kompendium

E: Tilgjengelig i elektronisk utgave på nett

ARK2003 - Bacheloroppgave

15 sp

Pensum	Sider	Format	Link
Rienecker, L. og Jørgensen, P.S. 2013. <i>Den gode oppgaven: Håndbok i oppgaveskriving på universitet og høyskole</i> . 2. utg. Bergen: Fagbokforlaget. (Hele boka)	300	BOK	
Selvvalgt pensum	ca 1000		
TOTALT ANTALL SIDER	ca. 1300		

Emner på masternivå

ARK3002 – Arkeologisk feltmetodikk, kuratering og fortolkning

15 sp

Blokk 1:

Feltmetode og kuratering

	Sider	Format	Link
Barton, K., Stenvik, L. and Birgisdottir, B. 2009. A Chieftain's Hall or a Grave: Ground Penetrating Radar in an Archaeological Geophysics Survey to Target the Excavation of a Cropmark near Stiklestad, Nord-Trondelag, Norway. In: Gómez, R. et al. (eds.) <i>Proceedings of the 5th International Workshop on Advanced Ground Penetrating Radar IWAGPR2009, 27th–29th May 2009, University of Granada</i> . Granada, Spania. (s. 159–164).	5	KOMP	
Christoffersen, A. og Jondell, E. 1988. Feltundersøkelsene 1973–85. <i>Fortiden i Trondheim bygrunn: Folkebibliotekstomten. Meddelelser nr. 13, del 1. Utgraving, kronologi og bebyggelsesutvikling</i> . Riksantikvaren, Utgravingskontoret for Trondheim. (s. 9–37).	29	KOMP	
Connolly, D. 2008. Short Guide to Field Survey, Field Walking and Detecting Survey. (Revidert utgave). <i>BAJR Practical Guide Series, October 2008</i> . (Hele heftet).	28	E	http://www.bajr.org/BAJRGuides/15.%20Field%20Survey%20-%20Land%20Survey,%20Fieldwalking%20and%20Metal%20Detecting/ShortGuidetoFieldSurvey.pdf
Cuenca-Garcia, C. 2015. Inorganic Geochemical Methods in Archaeological Prospection. In:	10	KOMP	

Sarris, A. (ed.) Best Practices of GeoInformatic Technologies for the Mapping of Archaeolandscapes. Oxford: Archaeopress, s. 219–229.			
FELTPERMEN - Rutiner for arkeologisk feltarbeid ved NTNU Vitenskapsmuseet.	20	E	https://innsida.ntnu.no/wiki/-/wiki/Norsk/Rutiner+for+arkeologisk+feltarbeid+ved+NTNU+Vitenskapsmuseet
Gustavsen, L. 2014. Archaeological Geophysics in Norwegian Funerary Archaeology. In: Sellevold, B.J. (ed.) <i>Old Bones. Osteoarchaeology in Norway: Yesterday, Today and Tomorrow</i> . Oslo: Novus Forlag. (s. 261–276).	16	KOMP	
Heron, C. 2001. Geochemical Prospecting. In: Brothwell, D.R. and Pollard, A.M (eds.) <i>Handbook of Archaeological Sciences</i> . London: John Wiley & Sons (s. 565–573).	9	KOMP	
Hodder, I. 1999. The Archaeological Process. An Introduction. Oxford: Blackwell Publishing. (Ch. 5 Towards a reflexive method, s. 80-104)	25	KOMP	
Indrelid, S. 2009. <i>Arkeologiske undersøkelser i vassdrag. Faglig program for Sør-Norge</i> . Riksantikvaren. (Hele boka).	150	BOK	http://www.riksantikvaren.no/Tema/Arealplanlegging/Energi-og-vassdrag/Arkeologiske-undersokelser-i-vassdrag.-Faglig-program-for-Soer-Norge (boka er gratis og bestilles fra postmottak@ra.no)
Linderholm, J. 2007. Soil Chemical Surveying: A Path to a Deeper Understanding of Prehistoric Sites and Societies in Sweden. <i>Geoarchaeology</i> 22(4): 417–438.	21	E	http://onlinelibrary.wiley.com/doi/10.1002/gea.20159/abstract
Lucas, G. 2001. <i>Critical approaches to fieldwork. Contemporary and historical archaeological practice</i> . London: Routledge. (Hele boka).	214	BOK	
Melvold, S. og Persson, P. 2014. <i>Vestfoldbaneprosjektet. Arkeologiske undersøkelser i forbindelse med ny jernbane mellom Larvik og Porsgrunn. Bind 1</i> . Oslo: Portal forlag. (s. 58–104).	46	KOMP	
Nordeide, S.W. 1988. Relativ kronologi og faseinndeling. <i>Fortiden i Trondheim bygrunn: Folkebibliotekstomten. Meddelelser nr. 13, del 1. Utgraving, kronologi og bebyggelsesutvikling</i> . Riksantikvaren, Utgravingskontoret for Trondheim. (s. 38–61).	24	KOMP	
Risbøl, O. & L. Gustavsen, 2016. <i>Håndbok. Bruk av luftbåren laserskanning (lidar) i arkeologien</i> . Riksantikvaren, august 2016. (s. 1–61).	55	E	https://brage.bibsys.no/xmlui/handle/11250/2404006
Risbøl, O., H. Amundsen, O.M. Bollandsås, & A. Nesbakken, 2011. Flybåren laserskanning til bruk i forskning og til forvaltning av kulturminner og kulturmiljøer. Dokumentasjon og overvåking av kulturminner. <i>NIKU Oppdragsrapport 45/2011</i> , Oslo. (s. 1–45)	40	E	https://brage.bibsys.no/xmlui/bitstream/handle/11250/175814/hoeyteknologi_flybaaren_laserskanning.pdf?sequence=1&isAllowed=y

Sease, C. 1995. First aid treatment for excavated finds. In: Price, N.P.S. (ed.) <i>Conservation on Archaeological Excavations. With particular reference to the Mediterranean area</i> . Rome: ICCROM. (Chapter 4, s. 29–44).	16	KOMP	
Sease, C. 2000. Conservation of archaeological materials. In: Ellis, L. (ed.) <i>Archaeological Method and Theory: An Encyclopedia</i> . London: Garland Publishing. (s. 120–124).	5	E	http://lib.myilibrary.com/Open.aspx?id=28853
Solli, B. og Stamnes, A.A. 2013. Geofysiske undersøkelser av kirkegårder, kirketufter og svartjord på Veøya i Romsdal. <i>Viking</i> 76: 181–202).	22	KOMP	
Solli, B. 2015. Ytringer om ting, samlinger og forskning – Over Ævne I og II? I: Risvaag, J.A., Berge, R. og Brattli, T. (red.) <i>Inn i fortida - ut i verden - i museet! Festskrift til Axel Christophersen. Vitark</i> 9. Trondheim: Museumsforlaget. (s. 130–137).	8	KOMP	
Stubbs, J.H. 1995. Protection and presentation of excavated structures. In: Price, N.P.S. (ed.) <i>Conservation on Archaeological Excavations. With particular reference to the Mediterranean area</i> . Rome: ICCROM. (s. 73–89).	17	KOMP	

Antall sider 760

Blokk 2:

Arkeologiske kulturminner, gjenstandstyper og konstruksjonsspor

	Sider	Format	Link
Austrheim, G., Hjelle, K., Sjøgren, P., Stene, K. og Tretvik, A.M. 2015. <i>Fjellets kulturlandskap. Arealbruk og landskap gjennom flere tusen år. DKNVS Skrifter</i> 2015, nr. 3. Trondheim: Museumsforlaget. (Hele boka).	200	BOK	
Bjerck, H.B. (red.) Åstveit, L.I., Meling, T., Gundersen, J., Jørgensen, G. og Normann, S. 2008. <i>Ormen Lange Nyhamna. NTNU Vitenskapsmuseets arkeologiske undersøkelser</i> . Trondheim: Tapir Akademiske forlag. (Kap. 5, s. 548–600).	53	BOK	(Boka er tilgjengelig på IAK)
Callanan, M. 2015. Chronological patterns among archaeological finds from snow patches in Central Norway 1914-2011. In: Indrelid, S., Hjelle, K.L. and Stene, K. (eds.): <i>Exploitation of outfield resources. Universitetsmuseet i Bergen skrifter</i> nr. 32 (s. 55–68).	14	KOMP	
Diinhof, S., Ramstad, M. og Slinning, T. (red.) 2013. Jordbruksbosetningens utvikling på Vestlandet. Kunnskapsstatus, presentasjon av nye resultater og fremtidige problemstillinger. <i>UBAS, Universitetet i Bergen Arkeologiske Skrifter</i> 7. (Hele boka).	228	BOK	

Fjellheim, S. 1999. <i>Samer i Rørostraktene</i> (s. 13–31, 145–177, 291–297). Snåsa: S. Fjellheim	59	E	http://www.nb.no/nbsok/nb/008fded1a890124e1da8e99409bf1ab1?index=1#0
Fretheim, S.E. 2005. Mesolittiske kokegroper? <i>De gåtefulle kokegroper. Varia</i> 58: 223–232.	10	KOMP	
Grønnesby, G. 2005. Fra stolpehull til hushold. Utgravninger av hustomter på Kvenild, Trondheim 1998. I: Høgestøl, M., Selsing, L., Løken, T., Nærøy, A.J. og Prøsch-Danielsen, L. (red.) 2005. <i>Konstruksjonsspor og byggeskikk – metodikk, tolkning og forvaltning. Ams-Varia</i> 43: 97–107.	10	KOMP	
Grønnesby, G. 2009. En reise gjennom liv og død, ild og vann. En bronsealders gravruin i Steinkjer. <i>Vitark</i> 6. (s. 66–77).	12	KOMP	
Gustafson, L. 2005. Om kokegroper i Norge. <i>De gåtefulle kokegroper. Varia</i> 58: 103–134.	32	KOMP	
Høgestøl, M., Selsing, L., Løken, T., Nærøy, A.J. og Prøsch-Danielsen, L. (red.) 2005. <i>Konstruksjonsspor og byggeskikk – metodikk, tolkning og forvaltning. Ams-Varia</i> 43. (s. 9–168).	160	E	http://am.uis.no/publikasjoner/ams-varia/publiserte-ams-varia/ams-varia-43-article77116-16210.html?s=16210
Nyland, A.J. 2015. Hvordan gjenkjenne et steinbrudd fra steinalder? <i>Nicolay</i> (2015)124: 51–61.	11	KOMP	
Pettersen, K. 1983. <i>Øvre Glomma: arkeologiske undersøkelser 1982 i forbindelse med konsesjonssøknad. Rapport arkeologisk serie</i> 1983:1. Trondheim: Det Kgl. Norske videnskabernes selskab, Museet. (s. 5–16, 35–39, 63–77).	15	KOMP	
Rønne, P. 2005. Arkæologiske undersøgelser forud for bygningen af ny E6 gennem Melhus, Sør-Trøndelag. I: Høgestøl, M., Selsing, L., Løken, T., Nærøy, A.J. og Prøsch-Danielsen, L. (red.) 2005. <i>Konstruksjonsspor og byggeskikk – metodikk, tolkning og forvaltning. Ams-Varia</i> 43: 87–96.	15	KOMP	
Stenvik, L. F. 2001. <i>Skei – et maktsenter fram fra skyggen. Vitark</i> 2. Trondheim: NTNU Vitenskapsmuseet. (Hele boka).	65	BOK	(Boka er tilgjengelig på IAK)

Antall sider 884

Blokk 3:

Handling og samhandling i kulturminneforvaltningen

Glørstad, H. 2013. Innledende betraktninger om forholdet mellom forskning og forvaltning i norsk arkeologi. <i>Primitive tider</i> 15: 95–100.	6	KOMP	
Hellqvist, M. og Östergren, M. 2011. <i>Ett plundrat kulturarv. Att motverka och förebygga plundring av fornlämningar. Rapport 30 november 2011.</i> Länsstyrelsen i Gotlands län.	20	KOMP	
Maixner, B. 2016. Metallsøkerprosjektet Missingen/Åkeberg – et samarbeidsprosjekt mellom forvaltningen og frivillige rundt en storgård fra jernalderen. In: Martens, J. and Ravn, M. (eds.) <i>Pløyejord som kontekst. Nye</i>	14	KOMP	

utfordringer for forskning, forvaltning og formidling. Artikkelsamling. Kulturhistorisk museum, Universitetet i Oslo. Oslo: Portal. (s. 133–146).

NTNU Vitenskapsmuseet 2010. Høringsuttalelse – Strategisk plan for forvaltning av arkeologiske kulturminner og kulturmiljøer 2010–2020. 13 KOMP

Petersson, H. 2013. Forskninginitierad förvaltning och förvaltningsinitierad forskning. *Primitive tider* 15: 113–120. 8 KOMP

Rasmussen, J.M. 2014. Securing Cultural Heritage Objects and Fencing Stolen Goods? A Case Study on Museums and Metal Detecting in Norway. *Norwegian Archaeological Review* 47(1). (s. 83–107). 25 KOMP

RIKSANTIKVAREN 2010: Strategisk plan for forvaltning av arkeologiske kulturminner 2010–2020 – Høringsutkast. 19 E

[http://www2.sjf.no/sff/k2pub.nsf/viewAttachments/C1256B3B0048DA1DC125779F004194E6/\\$FILE/10034670.PDF](http://www2.sjf.no/sff/k2pub.nsf/viewAttachments/C1256B3B0048DA1DC125779F004194E6/$FILE/10034670.PDF)

Ringstad, B. 2013. Forskning i regionalforvaltningen? *Primitive tider* 15: 101–112. 12 KOMP

Sommerseth, I. 2013. Realising the Gap! Fra aktuell kunnskapsproduksjon til grenseforvaltning. *Primitive tider* 15: 133–140. 8 KOMP

Åstveit, L.I. 2013. Made in Hong Kong. Samlebåndsarkeologi eller norsk håndsaum? Profitt, kvalitet eller bare et hår i suppen? *Primitive tider* 15: 121–132. 12 KOMP

Antall sider 137

TOTALT ANTALL SIDER PENSUM 1781

Anbefalt tillegglitteratur

Fylkesmannen i Sør-Trøndelag 2000. Verdier i Gaula, Midtre Gauldal kommune i Sør-Trøndelag. *VVV-rapport* 2001-22. Trondheim: Direktoratet for naturforvaltning / Norges vassdrag- og energidirektorat. 52 E

<http://webfileservice.nve.no/API/PublishedFiles/Download/201600028/1663852>

Harbison, P. 1992. Guide to National and Historic Monuments of Ireland 350 BOK

Mitchell, F. and Ryan, M. 1997. Reading the Irish landscape. Dublin: Town House. 400 BOK

RIKSANTIKVAREN Forskrift om faglig ansvarsfordeling mv. etter kulturminneloven 5 E

<http://www.lovdata.no/for/sf/md/md-19790209-8785.html>

Stout, G. Newgrange and the Bend of the Boyne. Cork: Cork University Press. 236 BOK

Blokk 1:

Heritage management theory

	Pages	Format	Link
Brattli, T. & Steffensen, M. 2014. Expertise and the formation of university museum collections. <i>The journal of Nordic Museology</i> 2014(1): 95-102.	8	COMP	
Brattli, T. and Brandalsmo, J. 2015. Democracy and cultural heritage as dense discourse: An issue of multiplicity, complexity and unpredictability. In: Swensen, G. and Guttormsen, T. (eds.) <i>Heritage, Democracy and the Public: Nordic Approaches</i> . Dorchester: Ashgate. (s. 2–22).	20	COMP	

Number of pages 28

Blokk 2:

Cultural heritage, history, identity and human rights

	Pages	Format	Link
Kviseth, A. 2016. <i>The Travelling Past. Touring exhibitions as a safeguarding measure for museum collections in conflict</i> . Master's Thesis. (Kap. 1-3, s. 1-28)	28	E	http://www.academia.edu/26187434/The_Travelling_Past_Touring_exhibitions_as_a_safeguarding_measure_for_museum_collections_in_conflict
Macdonald, S. 2016. Exhibiting contentious and difficult histories: Ethics, emotions and reflexivity. In: Murphy, B.L. (ed.) <i>Museums, Ethics and Cultural Heritage</i> . New York: Routledge. (p. 267-277).	10	COMP	
Skeates, R. 2000. <i>Debating the archaeological heritage</i> . London: Duckworth. (The complete book).	122	BOOK	
Smith, L. 2006: <i>Uses of heritage</i> . New York: Routledge. (Introduction and Part I, pp 1-84).	85	COMP	
Yerkovich, S. 2016: Ethics in a changing landscape: Community engagement and public participation in museums. In: Murphy, B.L. (ed.) <i>Museums, Ethics and Cultural Heritage</i> . New York: Routledge. (p. 242-250).	9	COMP	

Number of pages 254

Blokk 3:

The university museums and its role in society: dissemination, production of knowledge and collection management

Pages	Format	Link
22		

Barrett, J. 2011. <i>Museum and the public sphere</i> . Chichester: Wiley-Blackwell. (The complete book).	198	BOOK
Knell, S. 2013. Altered values: searching for a new collecting. In: Knell, S. (ed.) <i>Museums and the future of collecting</i> . New York: Ashgate Publishing. (pp. 1-46).	47	COMP
Macdonald, S. 2001. Expanding museum studies: An introduction. In: Macdonald, S. (ed.) <i>A Companion to Museum Studies</i> . Blackwell Publishing. (pp. 1-12).	13	COMP
Merriman, N. (ed.) 2003. <i>Public archaeology</i> . London: Routledge. (The complete book).	306	BOOK
Okamura, K. & Matsuda, A. 2011. Introduction: New perspectives in global public archaeology. In: Okamura, K. & Matsuda, A. (eds.) <i>New perspectives in global public archaeology</i> . Springer. (pp. 1-14).	15	COMP
Owen, J. 2013. Who is steering the ship? Museums and archaeological fieldwork. In: Knell, S. (ed.) <i>Museums and the future of collecting</i> . New York: Ashgate Publishing. (pp. 179-184).	5	COMP
Schadla-Hall, T. 1999. Editorial: Public archaeology. <i>European Journal of Archaeology</i> 2(2): 147-158.	12	COMP

Number of pages 596

TOTAL NUMBER OF PAGES 878

Abbreviations:

BOOK: Students have to buy the book

COMP: Accessible in digital compendium

E: Accessible online

Europastudier

Emner på påbyggingsnivå

EUR2915 – Den europeiske integrasjonens historie

7,5 sp

Emneansvarlig: Lise Rye

Pensum:

Desmond Dinan (2014). *Europe Recast. A History of European Union*. London: Lynne Rienner Publishers (2nd edition). ISBN 978-1-62637-071-5

Tony Judt (2011). *A Grand Illusion? An Essay on Europe*. New York: New York University Press. ISBN 978-0-8147-4358-4

Wolfram Kaiser, Antonio Varsori (eds.) (2010). *European Union History. Themes and Debates*. Basingstoke: Palgrave Macmillan. ISBN:978-0-230-23270-9

Historie

Emner på basisnivå

HIST1500 – Nyere historie etter ca 1750

22,5 sp

Emneansvarlig: Espen Storli

Emnet gir en grunnleggende innføring i viktige sosiale, økonomiske og politiske prosesser i norsk og internasjonal historie fra ca. 1750. Et viktig mål er å se norsk, europeisk og global historie i sammenheng, samt å skape en forståelse av at historien kan betraktes fra ulike perspektiver. Tilnærmingen i emnet er bredt samfunnshistorisk, og det tar sitt utgangspunkt i opplysningstiden og de store omveltningene fra slutten av 1700-tallet. Viktige temaer som blir tatt opp, er den industrielle revolusjonen, nasjonalisme i Europa, europeisk ekspansjon og imperialisme, de store krigene, omveltningene og menneskelige katastrofene i første halvdel av det 20. århundre, den politiske og økonomiske utviklingen i mellomkrigstida, den kalde krigen, transnasjonale prosjekter av typen europeisk integrasjon, avkolonialisering, kvinnefrigjøring, Midtøsten og økonomisk og kulturell globalisering. En sentral tilnærming i gjennomgangen av norsk historie i perioden, er å se hvordan viktige internasjonale tendenser og hendinger virker inn på norske forhold

Pensum

Antall sider

Norsk historie

Ole Georg Moseng, Erik Opsahl, Gunnar I. Pettersen og Erling Sandmo, 13
Norsk historie 1537-1814, Universitetsforlaget, 3. opplag, 2015, kapittel 18, s. 364-377

Jan Eivind Myhre, *Norsk historie 1814-1905*, Samlaget, 2. utgave, 2015 300

Ola Svein Stugu, *Norsk historie etter 1905*, Samlaget, 2. utgave 2018 320

Ståle Dyrvik, *Året 1814*, Samlaget 2005 112

Verdenshistorie

R.R., Palmer, Joel Colton og Lloyd Kramer: <i>A History of Europe in the Modern World</i> , 11. utgave, McGraw-Hill 2014, (kap. 8-26: s. 309-1072)	763
Tore Linné Eriksen, <i>Globalhistorie 1750-1900</i> , Cappelen 2010	463
Hilde Henriksen Waage, Rolf Tamnes, Hanne Hagtvedt Vik (red.), <i>Krig og fred i det lange 20. Århundre</i> , Cappelen 2013	369
	Totalt 2340

HIST1550 – Nyere historie etter ca. 1750 II

15 sp

Emneansvarlig: Espen Storli

Emnet gir en grunnleggende innføring i viktige sosiale, økonomiske og politiske prosesser i norsk og internasjonal historie fra ca. 1750. Et viktig mål er å se norsk og internasjonal historie i sammenheng, samt å skape en forståelse av at historien kan betraktes fra ulike perspektiver. Tilnærmingen i emnet er bredt samfunnshistorisk, og det tar sitt utgangspunkt i opplysningstiden og de store omveltningene fra slutten av 1700-tallet. Viktige temaer som blir tatt opp, er den industrielle revolusjonen, nasjonalisme i Europa, europeisk ekspansjon og imperialisme, de store krigene, omveltningene og menneskelige katastrofene i første halvdel av det 20. århundre, den politiske og økonomiske utviklingen i mellomkrigstida, den kalde krigen, transnasjonale prosjekter av typen europeisk integrasjon, avkolonialisering, kvinnefrigjøring, og økonomisk og kulturell globalisering. En sentral tilnærming i gjennomgangen av norsk historie i perioden, er å se hvordan viktige internasjonale tendenser og hendinger virker inn på norske forhold.

Pensum

Antall sider

Norsk historie

Ole Georg Moseng, Erik Opsahl, Gunnar I. Pettersen og Erling Sandmo, <i>Norsk historie 1537-1814</i> , Universitetsforlaget, 3. opplag, 2015, kapittel 18, s. 364-377	13
Jan Eivind Myhre, <i>Norsk historie 1814-1905</i> , Samlaget, 2. utgave, 2015	300
Ola Svein Stugu, <i>Norsk historie etter 1905</i> , Samlaget. 2. Utgave, 2018	320
Ståle Dyrvik, <i>Året 1814</i> , Samlaget 2005	112

Verdenshistorie

R.R., Palmer, Joel Colton og Lloyd Kramer: <i>A History of Europe in the Modern World</i> , 11. utgave, McGraw-Hill 2014, (kap. 8-26: s. 309-1072)	763
	Totalt 1508

Emner på påbyggingsnivå

HIST2005 – Teknologi- og vitenskapshistorie

7,5 sp

Emneansvarlig: Thomas Brandt

Emnet gir studentene en inngående forståelse av teknologi- og vitenskapshistorie. Vi fordyper oss i hvordan samfunn og kulturer har utviklet, tatt i bruk og blitt preget av ulike typer teknologier og vitenskaper. Emnet vil dermed omhandle vitenskapelig og teknologisk utvikling i en rekke kulturelle, samfunnsmessige og økonomiske kontekster. Emnet tilbyr undervisning i ett eller flere tema, som kan spenne over ulike tidsperioder fra eldre tid til i dag og som vil kunne omhandle ulike geografiske områder og størrelser. Temaer som tilbys innenfor emnet vil variere fra studieår til studieår avhengig av hvilke lærerressurser instituttet rår over. De aktuelle temaene vil vanligvis være utformet ut fra de aktuelle faglærernes forskningsinteresser.

Våren 2019 er HIST2005 inndelt i tre temaer, med fire dobbelttimer hver til undervisning. Studentene følger alle delene av emnet og det oppgitte pensum for de tre delene gjelder for alle.

Temadel 1: Introduksjon – om veier til kunnskap og ekspertise

Den første delen er en generell introduksjon til teknologi- og vitenskapshistorie, med vekt på framveksten av vitenskapelig og teknologisk ekspertise i vestlige samfunn siden midten av det 19. århundre. Førsteamanuensis Thomas Brandt vil stå for undervisningen i denne delen. For denne delen gjelder følgende pensum:

Bøker:

John V. Pickstone: *Ways of Knowing – A New History of Science, Technology and Medicine*, The University of Chicago Press, 2001. S. 83–188 (105 s.)

Martin Kohlrausch og Helmut Trischler: *Building Europe on Expertise – Innovators, Organizers, Networkers*, Basingstoke: Palgrave Macmillan, 2014, s. 115-277 (162 s. inkl. ca. 30 s. illustrasjoner)

Følgende artikler og kapitler vil være elektronisk tilgjengelig via

Blackboard:

Thomas Brandt og Ola Nordal, «Akademisk mangfold og motsetninger i mellomkrigstiden», i Brandt og Nordal, *Turbulens og tankekraft – Historien om NTNU*, Oslo: Pax forlag, 2010, s. 155–186 (31 sider, inkl. ca. 10 s. illustrasjoner).

W. Patrick McCray, «From Lab to iPod: A Story of Discovery and Commercialization in the Post-Cold War Era.» *Technology and Culture* 50, no. 1 (2009): 58–81. (23 sider).

Sum pensum temadel 1: ca. 280 s.

Temadel 2: Havet og teknologi

Den andre temadelen i emnet omhandler havet og teknologi. Her undersøker vi sammenhengene mellom havets ressurser, regulering av disse ressursene og ulike representasjoner av havet som ressurs. Undervisningen beveger seg historisk fra havoverflaten, ned i vannsøylen og til havbunnen. Professor Håkon With Andersen underviser i denne delen av emnet. For en smakebit av innholdet, se:

<https://www.ntnu.edu/3roceans>

Følgende pensum er satt opp for denne delen av emnet:

Bøker:

Hannigan, J. *The geopolitics of deep oceans*. Cambridge, Storbritannia: Polity Press, 2016. s.1 – 140. Finnes som e-bok i Oria.

Helen Rozwadowski, *Vast Expanses: A History of the Oceans*, London: Reaktion Books, 2018 (dette er en kort og lettlest bok som er helt ny.

Nøyaktig pensumutdrag oppgis ved emnestart).

Følgende materiale vil være elektronisk tilgjengelig via Blackboard:

Temadel om havet og vitenskapshistorie i *ISIS: Journal of the History of Science in Society*. June 2014, Vol. 105 Issue 2,

<https://www.journals.uchicago.edu/toc/isis/2014/105/2>

Håkon W. Andersen, artikkel om havbunnen (under utgivelse).

Håkon W. Andersen, Thomas Brandt, Knut Ove Eliassen, Mats Ingulstad og Gard Paulsen: *The high seas and the deep oceans: Representations, resources and regulatory governance (3ROceans)* – Prosjektbeskrivelse, 2016/2018 (10 sider).

Totalt pensum for denne delen: ca. 300 s.

Temadel 3: Psykiatri og kriminalitet

Den siste temadelen behandler vitenskaps- og teknologihistoriske perspektiver på psykiatri og kriminalitet. Temaet berører problemstillinger knyttet til «den syke og kriminelle sjel», det diskuterer utilregnelighet og behandling, utviklingshemming og klinisk-vitenskapelige praksiser, samt spørsmål om tvang i psykiatrien og den såkalte antipsykiatrien og nedleggelse av institusjoner. Professor Øyvind Thomassen står for undervisningen i denne delen.

Pensum:

Øyvind Thomassen: *Galskapens fengsel: Kriminalasylet i Trondheim*

1895-1963. Norsk rettsmuseums skriftserie, nr. 2, 2010. 70 s. (Fratrekk

for bilder 40 s. - Selges av forfatteren for kr.200,-. Ingen egenfortjeneste!)

Petteri Pietikainen: *Madness – A History*, London and New York; s.75-265.
Routledge, (2015),

Totalt for denne delen: 260 s.

Samlet pensum for emnet: ca. 840 s.

HIST2006 – Kultur og sosialhistorie

7,5 sp

Emneansvarlig: György Peteri

"Nomenklatura with Smoking Guns" -- Consumerism and the Party-State Apparatus Class in the USSR and Eastern Europe's Communist Societies

Faglig innhold

This is an introductory course offering a discussion of two interdependent phenomena the occurrence of which in socialist/communist societies was vehemently denied by the official ideology: (a) the presence of *a ruling class* that not only enjoyed privileges with regard to access to political power but also with regard to access to what was generally understood as “the good life” and (b) *consumerism* which did not only come to establish itself in these societies from the late 1950s and on, but also to assume ‘mainstream’ position in terms of shaping everyday life and values and attitudes all the way through to the collapse of the state socialist social order in 1989-1991. The region covered by this course consists in the former Soviet Union and East Central Europe, the part of Europe that in the Cold War era was called “the Soviet Bloc”. Chronologically we reach all the way back to 1933, the beginning of the second Five Year plan in the USSR announced by Stalin by saying “Life has become more joyous, Comrades!”

Kursen introducerar studenterna i två viktiga och tätt sammanhängande företeelser som egentligen inte skulle förekomma i de socialistiska/kommunistiska samhällen: (a) en härskande klass vilken inte bara har privilegier i förhållande till politisk maktutövning men också i termer av att kunna ta del av "det goda livet" och (b) konsumeristiska värderingar vilka inte bara etablerar fotfäste under sena 1950- talet och tidiga 1960-talet i dessa samhällen men kommer till och med att inta 'mainstream' positioner och forma attityderna och vardagslivet ända fram till det statssocialistiska systemets kollaps 1989-1991. Området vilkets historiska erfarenheter kursen handlar om består av Sovjetunionen och Öst-Centraleuropa, regionen som kallades för "the Soviet Bloc" under kalla kriget, 1948-1989/91. Kronologiskt sträcker vi oss hela vägen tillbaka till 1933, då den andra femårsplansperioden börjar i Sovjetunionen och Stalin annonserade "Livet har blivit mera glädjefyllt, kamerater!"

Läringsutbytte

Students successfully completing this course will know more about

- aspects of the history of the Cold War that hitherto have been overshadowed by a preoccupation with international and domestic political developments, such as
- the changes and modernization of everyday life in the postwar era
- changing patterns of human behavior and the underlying changes in values and norms
- living standards and lifestyles as a major terrain of systemic rivalry during the Cold War
- the apparatus class of the party-state (the 'nomenklatura' or the political class of state socialism) and its role and significance in the processes of modernization of everyday life

Upon completion of this course, students may also be expected to have better skills

- to reflect over and articulate the most central problems and internal contradictions haunting late-modern societies (development and backwardness, modernity and authenticity, democracy and tendencies pointing towards authoritarian and/or dictatorial rule, the role of state and market in development, etc.)
- to distinguish between and reflect upon various sides of historical-social practices (discursive, ideological, political, everyday, etc.)
- to reflect upon the significance of transnational/transsystemic entanglements and influences even in a period when an "Iron Curtain" was claimed to have isolated the East from the West
- to use visual images (cartoons, films) as a source for historical knowledge
- to relate to textual sources telling about discourses rather than containing "factual statements"

Den framgångsrikt utexaminerade studenten efter denna kurs kommer att besitta nya kunskaper

- om kalla krigets historia, särskilt om sådana aspekter som hittills har lämnats i skuggan av "storpolitik", bland de om
- vardagslivets förändringar och modernisering i efterkrigstiden
- historiskt varierande normativa och empiriska mänskliga beteendemönster beroende av föränderliga värderingar och normer

- levnadsstandarder och livstil som den systemiska rivaliseringens terräng under kalla kriget
- parti-statens apparatklass (stassocialismens politiska klass eller ‘nomenklaturan’ i bred bemärkelse) och dess roll och betydelse i moderniseringsprocessen

Studenter efter denna kurs kommer också att ha bättre färdigheter till

- att reflektera över och artikulera det senmoderna samhällets mest centrala problem och inre motsättningar (utveckling och efterblivenhet, modernitet och autenticitet, demokrati och auktoritära och diktatoriska tendenser, marknadens och statens roll i utvecklingen, etc.)
- att skilja mellan och reflektera över olika sidor av historisk-social praxis (diskurs, ideologi, politik, och vardagsliv)
- att reflektera över de transnationella/transsystemiska förbindelsernas betydelse även i en tid då en “järnridå” påstods ha isolerat “Öst” ifrån “Väst”
- att använda bildliga föreställningar som historisk källa och förhålla sig till texter som bärare av diskurser (i stället för “faktiska påståenden”)

Pensum:

Sider:

Timo Vihavainen and Elena Bogdanova, eds., *Communism and Consumerism. The Soviet Alternative to the Affluent Society* (2016), 172 pages – förutsatt att UbiT införskaffar denna i E-Bok form och den kan studenterna ha tillgång till.

Paulina Bren & Mary Neuburger, eds., *Communism Unwrapped. Consumption in Cold War Eastern Europe* (Oxford, 2012)

392 pages

Kompendium

***på
sammanlagt
239 sidor***

Lawrence Peter King and Iván Szelényi, *Theories of the New Class. Intellectuals and Power* (Minneapolis & London: University of Minnesota Press, 2004)

– Chapter 4: Beyond Bureaucratic Power: Humanistic Intellectuals and Technocrats under State Socialism

pp. 66-98

David Riesman, “The Nylon War” (1951) in: D. Riesman, *Abundance for What? And other essays* (Transaction Publishers, 1993)

pp. 73-79

The Kitchen Debate - CIA transcript, 24 July 1959, Vice President Richard Nixon and Soviet Premier Nikita Khrushchev U.S. Embassy, Moscow, Soviet Union,
<https://www.cia.gov/library/readingroom/docs/1959-07-24.pdf>

4 pages

G. Péteri, "Nylon Curtain -- Tansnational and Transsystemic Tendencies in the Cultural Life of State-Socialist Russia and East-Central Europe", *Slavonica*, Vol. 10, No. 2 (November 2004)

pp. 113-123

- G. Péteri, "Demand Side Abundance. On the Post-1956 Social Contract in Communist Hungary", *East Central Europe*, 43 (2016) pp. 315-343
- G. Péteri, "Transsystemic Fantasies: Counterrevolutionary Hungary at Brussels Expo '58", *Journal of Contemporary History*, Vol. 47, No. 1 (2012) pp. 137-160
- G. Péteri, "Streetcars of desire: cars and automobilism in communist Hungary (1958-70)", *Social History* Vol. 34, No. 1 (February 2009) pp. 1-28
- G. Péteri, "Alternative Modernity? Everyday Practices of Elite Mobility in Communist Hungary, 1956-1980", in: Lewis H. Siegelbaum, ed., *The Socialist Car. Automobility in the Eastern Bloc* (Ithaca and London: Cornell University Press, 2011) pp. 47-68
- G. Péteri, "Nomenklatura with Smoking Guns: Hunting in Communist Hungary's Party-State Elite", in: David Crowley and Susan E. Reid, eds., *Pleasures in Socialism. Leisure and Luxury in the Eastern Bloc* (Evanston, Ill.:Northwestern University Press, 2010) pp. 310-343
- G. Péteri, "Consumer and Consumerism Under State Socialism: Demand Side Abundance and Its Discontents in Hungary During the Long 1960s", forthcoming in 2019, in an edited book, editors: Barbara Czarniawska & Orvar Löfgren. 46 pages

HIST2009 – Norsk og nordisk historie etter 1750

7,5 sp

Emneansvarlig: Pål Thonstad Sandvik

Norge er i dag et av verdens mest velstående land. I likhet med sine nordiske naboland har Norge en av verdens mest velutviklede velferdsstater. Hva er den historiske bakgrunnen for at det har blitt slik? Dette emnet analyserer fire hovedspørsmål: 1) Når, hvordan og hvorfor ble Norge et rikt land? 2) Hva har preget norsk økonomisk politikk og hvordan har synet på stat, marked og individuell frihet endret seg over tid? 3) Når, hvordan og hvorfor ble landets omfattende velferdsordninger bygget opp? 4) Hvordan kan man forklare at Norge er blitt et av verdens mest likestilte land? Alle disse spørsmålene vil bli diskutert i et nordisk og internasjonalt perspektiv.

Pensum:

Øyvind Bjørnson og Inger Elisabeth Haavet, *Langsomt ble landet et velferdsamfunn*, 1994, kap. 1 og 12. Tilgjengelig via Oria (43 s.)

Øyvind Bjørnson, «The Social Democrats and the Norwegian Welfare State: Some Perspectives», *Scandinavian Journal of History*, 2001: 197-223. Tilgjengelig via Oria (27 s.)

Nils Christiansen & Pirjo Markkola, «Introduction», i Nils Christiansen m. fl., *The Nordic Model of Welfare – A Historical Reappraisal*, 2006, s. 9-29 Kompendium (21 s.)

Stein Kuhnle, «The Beginnings of the Nordic Welfare States: Similarities and Differences», *Acta Sociologica*, Vol. 21: 9-29. Tilgjengelig via Oria (21 s.)

Einar Lie, *Norsk økonomisk politikk etter 1905*, 2012: 9-193

Kari Melby et al, oppfølgerbok til *Med kjønnsperspektiv på norsk historie*, planlegges utgitt høsten 2018. Manuskripter om perioden etter 1905 deles ut på forelesning.

Gro Hagemann, «De stummes leir», i Ida Blom m. fl. *Med kjønnsperspektiv på norsk historie*, 2005: 157-253. Kompendium.

Klaus Petersen, «Constructing Nordic Welfare, Nordic Social Political Cooperation 1919-1955», i Nils Christiansen m. fl., *The Nordic Model of Welfare – A Historical Reappraisal*, 2006, s. 67-98 Kompendium (32 s.)

Pål Thonstad Sandvik, *Nasjonens velstand, Norges økonomiske historie 1800-1940*, 2018: 11-240

Francis Sejersted, «Sosialdemokratiets tidsalder», *Nytt norsk tidsskrift*, 2004: 250-63. Tilgjengelig via Oria

Øystein Sørensen & Bo Stråth, «Introduction», i Sørensen og Stråth m. fl. *The Cultural Construction of Norden*: 1-24. Tilgjengelig via Oria.

HIST2011 – Internasjonal historie etter 1870 / International History after 1870 **7,5 sp**

Emneansvarlig/ Course coordinator: Dr Michael J. Geary, Associate Professor of Modern History, Michael.J.Geary@NTNU.NO

Course content

The course covers political, economic, cultural, and social historical perspectives/themes within the whole or parts of the period. For the 2018-19 academic year, the period in question is primarily the post-1945 world and an in-depth exploration of the Cold War. It is emphasized that the various topics which are taught require basic knowledge of history, and that the course offered under the heading 'International History' provides a further deepening of the given topic, as well as enabling students to place the most central historiographical processes in perspective of the most important historiographical debates on the topic.

Central topics covered during the 2018-19 academic year, with a particular focus on *globalising the Cold War*, include:

Great Power Politics since 1900
The German Problem in International Relations 1870-1945
The Rise and Fall of Communism 1917-1991
End of Empires
European Integration
The Middle East

This year, the course explores the Cold War through an international lens, moving away from the more traditional Euro-centric approaches to the subject. Central to this module is an analysis of how Cold War rivalry between the United States and the Soviet Union emerged and ultimately came to dominate international affairs during the second half of the twentieth century.

Learning outcome

Knowledge:

The candidate will have in-depth knowledge of the given topics, the ability to demonstrate and elaborate central historical contexts, and to provide an overview of the most important professional history debates.

Skills

The candidate is expected to understand and analyse the most central historical processes which are taught. Additionally, the candidate should be able to use the material from the course to carry out autonomous and independent investigations.

Lectures will take place weekly on Thursday/Torsdag (starting on week 2), 12.15-14.00 in room DI41.

Lecture list

Date	Lecture
10 January 2019	Introduction: The Long Lines of History
17 January	International Relations Theory
24 January	The Inter-War Year, 1919-39
31 January	World War Two: An International History
7 February	From Warm to Cold War in Europe, 1945-49
14 February	From Cold to Warm War in Asia, 1949-54 (China, Korea and Vietnam)
21 February	The Vietnam War, 1954-75
28 February	The Middle East between the Great Powers, 1945-91
7 March	<i>Things Fall Apart</i> : Britain and the End of Empire
14 March	The Cold War from Stalin to Johnson, 1954-68 ¹
21 March	European Integration in the Shadow of the Cold War, 1952-1991

¹ We will have a special screening of the historical documentary, *The Fog of War: Eleven Lessons from the Life of Robert S. McNamara*, (winner of the 2004 **Academy Award** for Best Documentary Feature) this week in addition to the lecture. The time and location of the screening will be announced on Blackboard.

Pensum	Antall sider
Gordon S. Barrass, <i>The Great Cold War: A Journey Through the Hall of Mirrors</i> (Stanford: Stanford University Press, 2009), pp. 81-118 ³	37
Richard Crockatt, <i>The Fifty Years War: The United States and the Soviet Union in World Politics, 1941-1991</i> (New York: Routledge, 1995) ⁴	383
Desmond Dinan, <i>Origins and Evolution of the European Union</i> (Oxford: OUP, 2006), pp. 31-54	23
John Lewis Gaddis, <i>The Cold War: A New History</i> (New York: Penguin, 2005), pp. 237-266	29
Jussi Hanhimaki, Odd Arne Westad, <i>The Cold War: A History in Documents and Eyewitness Accounts</i> (Oxford: Oxford University Press, 2004), pp. 445-480	36
Eric Hobsbawm, <i>The Age of Extremes</i> (New York: Vintage Books, 1996), pp. 199-224	25
Henry Kissinger, <i>Diplomacy</i> (New York: Simon & Schuster, 1994), pp. 594-619	25
Melvyn P. Leffler, David Painter (2 nd ed.), <i>Origins of the Cold War: An International History</i> (London: Routledge, 2005), pp. 265-282	17
Melvyn P. Leffler, Odd Arne Westad, <i>The Cambridge History of the Cold War</i> , vol. II: <i>Crises and Détente</i> (Cambridge: Cambridge University Press, 2010), pp. 305-326	21
Melvyn P. Leffler, Odd Arne Westad, <i>The Cambridge History of the Cold War</i> , vol. III: <i>Endings</i> (Cambridge: Cambridge University Press, 2010), pp. 535-556	21
Doris Lessing, <i>The Grass is Singing</i> (London: HarperCollins, 2013) ⁵	208
David Reynolds, <i>Britannia Overruled: British Policy and World Power in the 20th century</i> (2 nd ed.) (London: Routledge, 2000), pp. 190-211	21

² We will discuss the examination during this last lecture in addition to revisiting and revising some of the key ideas from the course.

³ Unless otherwise stated, the readings can be found on the course's Blackboard page.

⁴ Available as an e-book at NTNU UB. Alternatively, copies can be purchased at the *Akademika* book store, Dragvoll.

⁵ Available for purchase at the *Akademika* book store, Dragvoll. Extremely cheap versions of the book can be bought on-line.

Klaus Schwabe, '[The Cold War and European integration, 1947–63](#)' in 16
Diplomacy and Statecraft, vol. 12, no. 4 (2001), pp. 18-34

Vladislav Zubok & Constantine Pleshakov, *Inside the Kremlin's Cold War: 38*
From Stalin to Khrushchev (Cambridge, Mass.: Harvard University Press,
1996), pp. 236-274

Totalt: **901**

HIST2012 – Politikk og samfunn i Europa etter 1945 **7,5 sp**

Emneansvarlig: Maria Fritsche

Nazi Tysklands overgivelse 8. mai 1945 markerte krigens slutt i Europa, men det betydde ikke slutten på volden. Mens de allierte styrkenes seier brakte frihet til mange europeere, fortsatte (eller begynte) lidelsene for andre.

Emnet fokuserer på de store samfunns- og politiske omveltningene krigen har skapt. Det undersøker bruddene, men også de sterke politiske, økonomiske og sosiale kontinuitetene mellom krig- og etterkrigsårene. Dette emnet stiller dermed spørsmål om oppfattelsen av «zero hour» (nulte time) som et brudd med fortiden og en radikal ny begynnelse. Med fokus på de turbulente 1940-årene undersøker vi hvordan andre verdenskrig påvirket og forandret samfunnene kulturelt, politisk og økonomisk, både i Øst- og Vest-Europa. Hvordan har krigen påvirket ulike grupper i samfunnet, som flyktninger, soldater eller kvinner? Men også: hvilke muligheter skapte krigens slutt, og for hvem? Hvilken rolle spilte institusjoner, som kinoen eller rettssystemet, i gjenopprettelsen av Europa etter krigen?

Emnet anvender et komparativt perspektiv for å fremme forståelsen for sammenheng mellom den politiske, kulturelle og samfunnsøkonomiske utviklingen i Europa etter 1945. Mens den også diskuterer politiske og økonomiske problemstillinger, legger kurset spesielt vekt på sosiokulturelle- og kjønnsperspektiver for å illustrere hvordan folk opplevde, satte i gang og ga mening til utviklingen.

Pensum

Bøker:

Lowe, Keith. *Råskapens Europa: Kontinentet i kjølevannet av andre verdenskrig.* (378
Lysaker: Dinamo, 2013. Originaltittel: *Savage continent. Europe in the aftermath of* sider
World War II. London: Penguin Books Ltd, 2013.)

Judt, Tony. *Postwar. A History of Europe since 1945.* London: Vintage, 2010. Part (237
One: Post-War 1945-1953. sider)

Artikler:

Bourke, Joanna. "'Going Home': The Personal Adjustment of British and American Servicemen after the War". In *Life after Death. Approaches to a Cultural and Social History during the 1940s and 1950s*, edited by Bessel, Richard and Dirk (12
Schumann, 149-60. Washington, D.C., Cambridge: Cambridge University Press, sider)
2003.

- Eglitis, Daina, and Vita Zelče. 'Unruly actors: Latvian women of the Red Army in post-war historical memory'. *Nationalities Papers* 41, no. 6 (2013): 987-1003. (17 sider)
(access via oria <http://search.ebscohost.com/login.aspx?direct=true&db=a9h&AN=92562396&site=ehost-live>)
- Ellwood, David. *The Shock of America. Europe and the Challenge of the Century*. Oxford: Oxford University Press, 2012. Chapter 7: 'The Most Revolutionary Force': When American Armies arrive...., 274-339. (66 sider)
- Fritsche, Maria. *Homemade Men in Postwar Austrian Cinema: Nationhood, Genre and Masculinity*. New York, Oxford: Berghahn Books, 2013. Chapter Two: Popular Cinema and Society, 21-50. (30 sider)
- Moeller, Robert G. "'The last soldiers of the Great War" and tales of family reunions in the Federal Republic of Germany'. *Signs* 24, no. 1 (1998): 128-45. (18 sider)
(access via oria <https://www.jstor.org/stable/3175675>)
- Petö, Andrea. 'Memory and the Narrative of Rape in Budapest and Vienna of 1945'. In *Life after Death. Approaches to a Cultural and Social History during the 1940s and 1950s*, edited by Bessel, Richard and Dirk Schumann, 129-48. Washington, D.C., Cambridge: Cambridge University Press, 2003. (20 sider)
- Schissler, Hanna. 'Normalization' as Project: Some Thoughts on Gender Relations in West Germany during the 1950s'. In *The Miracle Years: A Cultural History of West Germany, 1949-1968*, edited by Schissler, Hanna, 359-71. Princeton: Princeton University Press, 2001. (13 sider)

Emner på masternivå

HIST3205 - Holocaust, folkemord og ettervirkninger

7,5 sp

Emneansvarlig: Maria Fritsche

Basert på en historisk analyse av ulike folkemord gir dette emnet innføring i forutsetningene for og samfunnsstrukturene som har ført til folkemord, elitenes og ordinære menneskers rolle, samt reaksjoner fra det internasjonale samfunnet. Ved å diskutere om Holocaust har en unik posisjon blant folkemord, drøftes også fordeler og begrensninger ved en komparativ tilnærming, samt problemer knyttet til bruken av begrepet folkemord.

Emnet fokuserer i hovedsak på effektene av folkemord på samfunn, overlevende og gjerningsmenn; på rettsvesenets viktige rolle; på betydningen av minne og

anerkjennelse; på spørsmålet om fornektelse av folkemord og politisk misbruk; og på den mediale framstillingen og formidlingen av temaet.

PENSUM (551 sider, plus noen materialer som blir utdelt under semester)

Bok:

Jones, Adam. 2017. *Genocide. A Comprehensive Introduction*. 3rd edition. London; New York: Routledge. **Chapter 1** (p. 1-66), 3 (p. 147-163), 4 (p. 200-238), 6 (p. 318-354), 8 (p. 432-450), 9 (p. 470-501), 14 (p. 663-688), 15 (p. 697-736) (276 sider)

Artikler:

Akçam, Taner. 2018. *Killing Orders. Talat Pasha's Telegrams and the Armenian Genocide*. Cham: Springer. Preface, pp. 1-25. E-book (26 sider)

Browning, Christopher R. 1986. "Nazi Ghettoization Policy in Poland: 1939-41." *Central European History* 19 (4): pp. 343-368. Access via oria. (26 sider)

Browning, Christopher R. 2017 [1992]. *Ordinary Men. Reserve Police Battalion 101 and the Final Solution in Poland* (Harper Collins: New York), pp. 38-77. (40 sider)

Burnet, Jennie E. 2009. "Whose Genocide? Whose Truth? Representations of Victim and Perpetrator in Rwanda." In: *Genocide: Truth, Memory, and Representation*, edited by Alexander Laban Hinton and Kevin Lewis O'Neill, pp. 80-100. Durham: Duke University Press. (21 sider)

Duijzings, Ger. 2002. *History and Reminders in East Bosnia*. Appendix IV to the "Srebrenica Report", edited by Netherlands Institute for War Documentation (NIOD). Amsterdam. pp. 1-52. Free download under: <https://niod.nl/sites/niod.nl/files/IV%20-%20History%20and%20Reminders%20in%20East%20Bosnia.pdf> (53 sider)

Hilberg, Raul. 1997. "The Goldhagen Phenomenon." *Critical Inquiry* 23 (4): pp. 721-728. Access via oria (8 sider)

Kiernan, Ben. 2007. *Blood and Soil. A World History of Genocide and Extermination from Sparta to Darfur*. New Haven, Conn.; London: Yale University Press. Chapter 8: Genocide in the United States, pp. 310-363. (54 sider)

Nobles, Melissa. 2008. *The Politics of Official Apologies*. Cambridge: Cambridge University Press. **Chapter 5: The Weight of History and the Value of Apologies**, pp. 139-54 (15 sider).

Pendas, Devin O. 2009. "Testimony." In *Reading Primary Sources. The Interpretation of Texts from Nineteenth- and Twentieth-century History*, (17 sider)

edited by Miriam Dobson and Benjamin Ziemann, 226-242. London, New York: Routledge.

Taylor, Christopher R. 2002. "The Cultural Face of Terror in the Rwandan Genocide of 1994." In *Annihilating Difference. The Anthropology of Genocide*, edited by Alexander Laban Hinton, pp. 137-178. Berkeley: University of California Press. (38 sider)

Welzer, Harald. 2004. "Mass murder and moral code: some thoughts on an easily misunderstood subject." *History of the Human Sciences* 17 (2-3): 15-32. [Access via oria](#). (17 sider)

Film

A Cry from the Grave. Dir. Leslie Woodhead. UK/USA/NL1999. <http://watchdocumentaries.com/srebrenica-a-cry-from-the-grave/>

Night and Fog. Dir. Alain Resnais. France 1956. <https://vimeo.com/189672641>

HIST3225 – Arbeidet og kultur

7,5 sp

Emneansvarlig: Ingar Kaldal

Formålet med dette emnet er todelt: 1. Gi innsikt i noen kulturhistoriske trekk ved folks arbeidsliv i nyare tid. 2. Gi trening i å reflektere kritisk over korleis arbeid og kultur kan studerast historisk, og korleis ulike analysemåtar får fram ulike aspekt ved arbeid og kultur i folks liv. Delar av undervisninga vil bli gjort som seminar der studentane får gjere sine eigne refleksjonar over tema og pensum frå emnet. Av eksempel som vil bli tatt opp til diskusjon, kan nemnast Charlie Chaplin sin film frå 1936, *Modern Times*, som harselerer over korleis han meinte det gjekk med både arbeid og menneske i det moderne samfunnet.

Pensum:

Antall sider:

Artikler/utdrag frå bøker – tilgjengelig i PDF på Blackboard:

E. P. Thompson. Time, Work-Discipline, and Industrial Capitalism. I: *Past & Present* No 38/1967. 40 sider.

Mari Lindman. *Work and Non-Work. On Work and Meaning*. Åbo Akademis Förlag, Åbo 2015, s. 332-400. Hele avhandlingen er tilgjengelig i PDF, berre utdraget frå siste del er pensum. 70 sider.

Roland Paulsen. *Arbetssamhället. Hur arbetet överlevde teknologin*. Gleerups 2010. Del 1 av boken om Arbetets ideologi, s. 46-57. 11 sider.

- Knut Kjeldstadli. *Jerntid. Fabrikkssystem og arbeidere ved Cristiania Spigerverk og Kværner Brug fra omlag 1890 til 1940*. Oslo 1989, s. 17-41, 63-138. ca 100 sider.
- Ingar Kaldal. *Arbeid og miljø ved Follafoss tresliperi og Ranheim papirfabrikk 1920-1970*. Trondheim 1994, s. 27-92, 108-118. 75 sider.
- Gro Hagemann. Kjøkkenet som samfunnsprosjekt. I: *Tidsskrift for kjønnsforskning* 4/2010 s. 290-309. 19 sider
- Hilde Danielsen. Husmor og lønnsarbeidar 1940-1960. I: *Arbeiderhistorie* 2001, s. 27-41. 24 sider.
- Ingar Kaldal: Skog, Arbeid og dagligliv i kvinners og menns fortellinger fra Trysil og Nord-Värmland etter 1920. I Kaldal m.fl. (red.). *Skogsliv. Kulturella processer i nordiska skogsbygder*. Lund 2000, s. 85-117. 32 sider.
- John Kirk. Coming to the End of the Line? Identity, Work and Structures of Feeling. I: *Oral History*, Vol. 36, NO. 2. Autumn 2000, s. 44-53. 9 sider.
- Knut Kjeldstadli. *Arbeid og klasse. Historiske perspektiver*. Kap 13 «Standardarbeideren» og «prekariatet», s. 246-269. 24 sider.

Bøker:

- Richard Sennett. *Det fleksible mennesket. Personlige konsekvenser av å arbeide i den nye kapitalismen*. Fagbokforlaget, Oslo 2008 eller nyare, s. 19-184. Boka vart opprinneleg utgitt på engelsk med titelen *The Corrosion of Character. The Personal Consequences of Work in the New Capitalism*. New York/London 1998 ca 165 sider
- Ingar Kaldal. *Minner som prosesser – i sosial- og kulturhistorie*. Cappelen Damm Akademisk 2016. ca 166 sider

Film:

Charlie Chaplin. *Modern Times*. 1936

SUM: 776 sider

HIST3375 – Global Connections, Interactions and Colonialism: from the 15th Century **7,5 sp**

Emneansvarlig: John Kwadwo Osei-Tutu

Reading list

Books (selected parts):

- Abernethy, David B., *The Dynamics of Global Dominance: European Overseas Empires, 1415-1980*. New Haven & London, Yale University Press, 2000 (1-172)
- Hyam, Ronald, *Britain's Imperial Century, 1815 – 1914: A Study of Empire and Expansion*. Houndsmill and New York: Palgrave Macmillan, 2002, Third Edition (particularly, chaps 1, 3, 5)
- Compendium:**
- Andersen, M. S., *The Ascendancy of Europe, 1815-1914*. Hallow, Essex 2003 (270-309)
- Balandier, G., “The Colonial Situation: A theoretical approach” in Stephen Howe (Ed.), *The New Imperial Histories Reader*. London and New York, 2010 (23-40)
- Chakrabarty, Dipesh, “Provincializing Europe: postcoloniality and the critique of History” in Stephen Howe (Ed.), *The New Imperial Histories Reader*. London and NY, 2010 (55-69)
- Conklin, Alice A., *A mission to civilize: the Republican idea of empire in France and West Africa, 1895-1930* (1-37)
- Cooper, Frederick, *Colonialism in Question: Theory, Knowledge, History*. Berkeley and London 2005 (3-32 and 91-112)
- Falola, Toyin and Roberts, Kevin D. (Eds), *The Atlantic World 1450-2000*. Bloomington and Indianapolis: Indiana University Press (1-56)
- Gregory Blue, Martin Bunton and Ralph Croizier, “India in the Indian Ocean Arena”, in *Colonialism in the Modern World, Selected Studies*, New York and London 2002 (25-37)
- Howe, Stephen, ‘Introduction; New Imperial Histories’ in Howe, Stephen (Ed.), *Imperial Histories Reader* (London and New York: Routledge, 2010 (1-20)
- Modelski, George; Devezas, T.; and Thompson, W. R. (Eds.), *Globalization as an Evolutionary Process: Modeling Global Change* [Series: Rethinking Globalizations], London and New York: Routledge, 2008 (chapters 1, 2, and 11).
- Osei-Tutu, J. K., “Introduction” in Osei-Tutu, J. K. (Ed.) *Forts, Castles and Society in West Africa: Gold Coast and Dahomey, 1450-1960* (Leiden and Boston: Brill, 2018 (1-32)
- Stearns, Peter N., *Globalization in World History*. London and New York, 2012 (90-122)

- Suranyi, Anna, *The Atlantic Connection: A History of the Atlantic World, 1450-1900*. London and New York: Routledge, 2015 (1-126) (1-126)

HIST3400 – The Global Political Economy of Natural Resources, 1870 - 2000 7,5 sp

Emneansvarlig: Andreas Sanders Dugstad

Books

Daron Acemoglu & James A. Robinson, *Why Nations Fail, The origins of Power, Prosperity and Poverty*, Profile Books, 2012 (you can also use later editions) p. 1-69 (chapter 1-2), p. 258-271 (Making a Dual Economy), 335-344 (You Can't Take the Train to Bo Anymore), 368-377 (How to Win the Lottery in Zimbabwe + A Children's Crusade) and 403-414 (Three African Chiefs).

Marian Radetzki, *A Handbook of Primary Commodities in the Global Economy*, Cambridge 2008: 7-56 and 111-215. 153 pages, (access via Oria).

Articles accessible via Oria

Philippe le Billon: "The Geopolitical Economy of 'Resource Wars'", *Geopolitics* 9:1, p. 1-28. (access via Oria), 28 p.

Pierre Chancerel: "Raw Materials", *International Encyclopedia of the First World War*, (access via Oria)

Hans Otto Frøland, Nazi Germany's Pursuit of Bauxite and Alumina, in Gendron, Ingulstad, Storli (eds.), *Aluminum Ore. The Political Economy of the Global Bauxite Industry*, p. 79-103. (access via Oria).

Noel Maurer; "The Empire Struck Back: Sanctions and Compensation in the Mexican Oil Expropriation of 1938", *Journal of Economic History*, vol. 71, no. 3 (September 2011), p. 590-615 (access via Oria, or link in Blackboard)

Joseph A. Pratt, "Exxon and the control of Oil", *Journal of American History*, June 2012, p. 145-154. (Access via Oria)

Tyler Priest, "The Dilemmas of Oil Empire, *Journal of American History*, June 2012, p. 236-251. (access via Oria)

Michael Ross, *The Oil Curse, How petroleum wealth shapes the development of nations*, chapter 2, 28-62 (access via Oria).

Jonas Scherner: "Tin and the German War Economy: Scrap Drives, Blockade Running, and War Looting", in Mats Ingulstad et al., *Tin and Global Capitalism. A History of the Devil's Metal, 1850-2000*, p. 123-141.

Nico Schrijver, "Development without Destruction". The UN and Global Resource Management (Indiana University Press, 2010) Chapter 2, p. 34-74. (access via Oria).

Espen Storli: "The Global Race for Bauxite, 1900-1940", in Gendron, Ingulstad, Storli (eds.), *Aluminum Ore. The Political Economy of the Global Bauxite Industry*. (access via Oria).

Torvik, Ragnar, 2009. "Why do some resource-abundant countries succeed while others do not?" *Oxford Review of Economic Policy*, Volume 25, Number 2, 2009, p. 241–256 (access via Oria).

Yasikichi Yasuba: "Did Japan ever suffer from a shortage of natural resources before World War II?", *The Journal of Economic History* Vol 56, No.3 (Sep 1996), p. 543-560. (access via Oria).

John Toye & Richard Toye: "The Origins and Interpretations of the Prebisch-Singer Thesis" *History of Political Economy*, Vol 35, No. 3 2003 pp. 437-67

To be purchased online:

Marcelo Bucheli og Geoffrey Jones, "The Octopus and the Generals: The United Fruit Company in Guatemala", HBS teaching case, for details see Blackboard.

Collection of articles (Norw: kompendium)

Geoffrey Jones: *Multinationals and global capitalism*, chapter 3 and 10, 43-74 and 255-283.

Andreas Dugstad Sanders & Pål Thonstad Sandvik, "Avoiding the resource curse, Democracy and natural resources in Norway since 1900", in Badia-Miró et al, *Natural Resources and Economic Growth*, 313-336.

Articles posted on Blackboard

Hans Otto Frøland & Mats Ingulstad, "'Europe cannot engage in autarchical policies", European raw materials strategy from 1945 to the present", manuscript 2017. Available on Blackboard.

Mats Ingulstad, "Regulating the regulators. The League of Nations and the 'raw materials problem'", manuscript 2017. Available on Blackboard.

Andreas Dugstad Sanders, Pål Thonstad Sandvik & Espen Storli, "Regulation of Natural Resources in the Nordic Countries 1880-1940, manuscript 2017. Available on Blackboard.

Robin Gendron and Andreas R.D. Sanders "Regulating Natural Resources in Canada: A Brief Historical Survey", manuscript 2017. Available on Blackboard.

Jon Olav Hove & John Kwadwo Osei-Tutu: Regulating Oil Concessions in British West Africa, The Case of Nigeria and the Gold Coast 1930s – 1950s, manuscript 2017. Available on Blackboard.

HIST3405 – Makt, musikk og ritualer

7,5 sp

Emneansvarlig: Roman Hankeln

Den følgende litteraturen blir tilgjengeligjort i et online-kompendium på Blackboard:

I Metode: kunst og musikk i politisk kommunikasjon

Koziol, Geoffrey, 'How does a ritual mean?', Koziol, Geoffrey, *Begging pardon and favor: ritual and political order in early medieval France*, Ithaca, N.Y.: Cornell University Press 1992, 289–324.

Leyser, Karl, 'Ritual, ceremony and gesture: Ottonian Germany', Leyser, Karl, *Communications and power in medieval Europe : the Carolingian and Ottonian centuries*, ed. by Reuter, Timothy, London: Hambledon 1994, 189–213.

Hankeln, Roman, 'A blasphemous paradox? Approaches to socio-political aspects of medieval Western Plainchant', Hankeln, Roman (ed.), *Political plainchant? Music, text and historical context of medieval saints' offices*, Ottawa: The Institute of Mediaeval Music 2009 (Musicological Studies, 111), 1–11.

II Kirkelig ritual og kommunikasjon

1. Liturgiens form og kontekst

Fassler, Margot, 'Symbolic expressions of hierarchy in the medieval liturgy and at St. Victor', eadem, *Gothic Song: Victorine Sequences and Augustinian Reform in Twelfth-Century Paris*, Cambridge 1993 (Cambridge studies in medieval and Renaissance music), 260–266.

2. Prosesjoner og liturgisk drama

Fassler, Margot, 'Adventus at Chartres: ritual models for major processions', Howe, Nicholas (ed.), *Ceremonial culture in pre-modern Europe*, Notre Dame, Ind. : University of Notre Dame 2007, 13–62.

Fassler, Margot, 'The feast of fools and Danielis Ludus: popular tradition in a medieval cathedral play', Kelly, Thomas Forrest (ed.), *Plainsong in the age of polyphony*, Cambridge: Cambridge University Press 1992, 65–99.

Hankeln, Roman, 'St. Olav's Augustine-responsories: contrafactum technique and political message', idem (ed.), *Political plainchant? Music, text and historical context of medieval saints' offices*, Ottawa: The Institute of Mediaeval Music 2009 (Musicological Studies, 111), 171–199.

Koziol, Geoffrey, 'Monks, feuds, and the making of peace in eleventh-century Flanders', Head, Thomas / Landes, Richard (ed.), *The Peace of God: social violence and religious response around the year 1000*, Ithaca, N.Y. : Cornell University Press 1992, 239–258.

III Monarkisk ritual

Giesey, Ralph E., 'Models of rulership in french royal ceremonial', Wilentz, Sean (ed.), *Rites of power: symbolism, ritual, and politics since the Middle Ages*, Philadelphia: University of Pennsylvania Press 1985, 41–64.

1. Kroninger

Jackson, Richard A., '3. The order of the medieval ceremony', idem, Jackson, Richard A., *Vive le roi : a history of the French coronation from Charles V to Charles X*, Chapel Hill [u.a.] : Univ. of North Carolina Pr. 1984, 24–34.

Robertson, Anne Walters, 'Coronation Rites', eadem, *Guillaume de Machaut and Reims: context and meaning in his musical works*, Cambridge University Press 2002, 45–47.

Robertson, Anne Walters, 'King David and Machaut's David Hocket', eadem, *Guillaume de Machaut and Reims ...*, 241–256.

2. Adventus og begravelse

Kipling, Gordon, '1 The idea of the civic triumph', idem, *Enter the king: theatre, liturgy, and ritual in the medieval civic triumph*, Oxford: Clarendon Press 1998, 6–47.

Giesey, Ralph Edwin, *The royal funeral ceremony in Renaissance France*, Genève : Droz, 1960 (Travaux d'humanisme et renaissance; 37), 'Chapter VII, VIII', 105–124, 125–144.

IV Adelig ritual

Brown, Elizabeth A. R. / Freeman Regalado, Nancy, 'La grant feste: Phillip the Fair's celebration of the knighting of his sons in Paris at pentecost of 1313', Hanawalt,

Barbara A. / Reyerson, Kathryn L. (ed.), *City and spectacle in medieval Europe*, Minneapolis, Minn.: University of Minnesota Press 1994 (Medieval studies at Minnesota, 6), 56–86.

1. Fest og maltid

Bumke, Joachim, 'The protocol of the courtly banquet', idem, *Courtly culture: literature and society in the high Middle Ages*, Berkeley: University of California Press, 1991,

Woodstock, NY : Overlook Press 2000, 182–199.

Bumke, Joachim, '2. Knighting ceremonies', idem, *Courtly culture ...*, 231–247.

2. Amour courtoise

Bumke, Joachim, '3. Courtly love', idem, *Courtly culture ...*, 360–377.

Harvey, Ruth, 'Courtly culture in medieval Occitania', Gaunt, Simon / Kay, Sarah (ed.), *The Troubadours: An Introduction*, Cambridge, Cambridge University Press 1999, 8-27.

3. Ordenen det gylne skinn

Prizer, William F., 'Music and Ceremonial in the Low Countries: Philip the Fair and the Order of the Golden Fleece', *Early Music History*, 5, 1985, 113-153.

V Ritualer i byen

Blockmans, Wim / Donckers, Esther, 'Self-representation of court and city in Flanders and Brabant in the fifteenth and early sixteenth centuries', Blockmans, Wim / Janse, Antheun (ed.), *Showing status: representation of social positions in the late Middle Ages*, Turnhout: Brepols 1999 (Medieval texts and cultures of Northern Europe, 2), 81–111.

1. Prosesjon og hierarkisk struktur

Muir, Edward, 'Six. The ritual occasion', idem, *Civic ritual in renaissance Venice*, Princeton, N.J.: Princeton University Press 1981, 212–250.

2. Gilde-ritualer

McRee, Benjamin R., 'Unity of division? The social meaning of guild ceremony in urban communities', Hanawalt, Barbara A. / Reyerson, Kathryn L. (ed.), *City and spectacle in medieval Europe*, Minneapolis, Minn.: University of Minnesota Press 1994 (Medieval studies at Minnesota, 6), 189–207.

Wright, Craig, 'Confraternal services.', idem, *Music and ceremony at Notre Dame of Paris 500-1500*, Cambridge etc. 1989, 134–139.

Wilson, Blake, 'Lauda singing and the laudesi company in Florence', idem, *Music and Merchants: the Laudesi Companies of Republican Florence*, Oxford 1992, 37–60.

VI Non-verbal kommunikasjon: geberder og atferd

Schmitt, Jean-Claude, 'The rationale of gestures in the West: third to thirteenth centuries', Bremmer, Jan N. / Roodenburg, Herman (ed.), *A Cultural history of gesture: from antiquity to the present day*, Cambridge: Polity Press 1991, 59–70.

Barasch, Moshe, 'Chapter 1, The speaking hand', idem, *Giotto and the language of gesture*, Cambridge: Cambridge University Press 1987, 15–39.

Bumke, Joachim, '2. Clothes and cloth.' 'Dress codes', 'The courtly ceremony of dress', 'The beginnings of courtly fashion', idem, *Courtly culture...*, 128-130, 136-138, 138-150.

Salmen, Walter, 'Dances and dance music, c. 1300–1530', Strohm, Reinhard / Blackburn, Bonnie J. (ed.), *Music as concept and practice in the late Middle Ages*, Oxford: Oxford University Press 2001 (New Oxford History of Music, 3.1), 162–181.

HIST3465 – Fellesskap, grupper og identiteter i europeisk middelalder

7,5 sp

Emneansvarlig: David Bregaint

Dette emnet vil ta opp det sosiale, økonomiske, kulturelle og politiske mangfoldighet i Europa gjennom høy- og seinmiddelalderen. Det har vært en utbredt oppfatning blant samfunnsvitere helt siden 1800-tallet at «samfunn» er territorielt avgrensete og ordnete sosiale systemer under et styre av normer og regler, og at dette representerer den fremste form for gruppeorganisering som personer kan være med i. Et slikt samfunnsfellesskap har i dette perspektivet vært tillagt større betydning for den enkelte enn medlemskap i andre grupperinger, som for eksempel slekt og grannelag, politiske og sosiale grupper.

De mange forskjellige typene av grupper i middelalderens Europa var imidlertid styrt av ulike sett av verdier, normer og regler og tvang fram eller opprettholdt bestemte måter å opptre på. Integreringen av ulike typer grupper inn i et samfunnsfellesskap kan ikke tas for gitt, som en nærmest autonom prosess. I stedet må en søke å avdekke de enkelte faktorene som bidrog til den samfunnsmessige integreringen som åpenbart skjedde i løpet av middelalderen i Europa. Flere typer grupper som mennesker kunne tilhøre, forsvant eller ble sterkt svekket i løpet av middelalderen, og den administrative og rettslige betydningen til politiske og sosiale grupper steg. Denne utviklingen vil være i fokus for emnet. Her vil kjente begrep fra vår egen samtid som «stat» og «nasjon» være sentral, men også religion. Den katolske kirkens betydning som samfunnsmakt i middelalderens Europa kan knapt overdrives.

Emnet vil foruten en mer allmenn og teoriorientert del, behandle utvalgte temaer innenfor problemkomplekset med empiri fra utvalgte land

Pensum

Antall sider

Bøker:

Susan Reynolds: *Kingdoms and Communities in Western Europe 900-1300*, 2. utg., Oxford 1997, kap.2-9, s.39-339 **301**

Bruce Webster: *Medieval Scotland. The Making of an Identity*, London 1997 **137**

Kompendium:

Nasjonal identitet

Erik Opsahl: «Nasjonal identitet i middelalderen?», i *Bohusläns museum rapport 2012:47*, s. 11-22 **10**

A.D. Smith: «When is a Nation?», i *Geopolitics 7:2*, s. 5-32 **28**

Caspar Hirschi: kap.1-3 i *The Origins of Nationalism*, Cambridge 2012, s. 1-49 **49**

Gilder, laug og brødreskap

Christoph Anz: «Gildernes form og funksjon i middelalderens Skandinavia», i Lars Bisgaard og Leif Søndergaard (red.), *Gilder, lav og broderskaber i middelalderens Danmark*, Odense 2002, s. 21-40 **20**

Bjørn Poulsen: «Fromhed og magt i senmiddelalderen:...» i samme antologi som foregående, s. 195-255 **62**

Kirke og kristendom

Per Ingesman: kap.17-21,23-24 i *Kirkens historie*, bind 1, København 2012, s. 537-686 **156**

Lokale fellesskap

Steinar Imsen & Günther Vogler: «Part I: Communal Autonomy and Peasant Resistance in Northern and Central Europe», i P. Blickle (ed.), *Resistance, Representation and Community*, Oxford 1997: s. 5-43 **38**

Peter Blickle, Steven Ellis & Eva Österberg: “Part III: The Commons and the State: Representation, Influence and the Legislative Process”, i P. Blickle (ed.), *resistance, Representation and Community*, Oxford 1997: s. 115-154 **39**

Peter Blickle: «Communalism, Parliamentarism, Republicanism», i *Parliaments, Estates and representation*, Vol. 6 No. 1, 1986: s. 1-13 **13**

Totalt **850**

Klassiske fag

Emner på basisnivå

ANT1003 – Klassisk retorikk **15 sp**

Emneansvarlig: Aslak Rostad og Staffan Wahlgren

Originalverk i oversettelse med innledninger

Retoriske håndbøker

- Aristoteles, *Retorikk*, oversatt av Tormod Eide, Vidarforlaget (2006), 271 sider.
- *Ad Herennium – Retorik till Herennius*, oversatt av Birger Bergh, Retorikförlaget, 175 sider.
- *Romersk retorikk, Cicero, Quintilian og Tacitus*, oversatt av Hermund Slaattelid, Samlaget 2. utg. (2009), 206 sider.
- Augustin, *De doctrina christiana – Ein kristen retorikk*, oversatt av Hermund Slaattelid, Samlaget (1998) s. 9–159, (digitalt tilgjengelig på Nasjonalbibliotekets nettsider).

Talekunst

- G. Vestrheim & T. I. Østmoe (red.), *Klassisk talekunst, Gorgias, Thukydid, Lysias, Demosthenes, Cicero*, Vidarforlaget (2009), s. 7–41, 69–102, 113–189.
- Cicero, *Taler*, oversatt av Henning Mørland, Aschehoug (1971) s. 7–22, 205–229, (digitalt tilgjengelig på Nasjonalbibliotekets nettsider).
- Lukian, *En hyllest av flua og andre personportretter*, oversatt av Aslak Rostad, Gyldendal (2014), s. 162–168.

Oversiktsverk

- L. Pernot, *Rhetoric in Antiquity*, The Catholic University of America Press (2005), 280 sider.

Anbefalt referanselitteratur (ikke direkte eksamenspensum)

- T. Eide, *Retorisk leksikon*, Aschehoug (1989). *Anbefales spesielt*.
- E. Gundersen, *Cambridge Companion to Ancient Rhetoric*, Cambridge University Press (2009).
- W. Dominik & J. Hall, *A Companion to Roman Rhetoric*, Blackwell (2007).
- I. Worthington, *A Companion to Greek Rhetoric*, Blackwell (2006).

ANT1102 – Antikkens litteratur

15 sp

Emneansvarlig: Marek Thue Kretschmer

Emnet er en innføring i den gresk-romerske litteraturen, formidlet gjennom tekster som studeres i oversettelse. Tekstene representerer ulike sjangere og studeres i sin litteraturhistoriske kontekst.

Alt som er merket med * finnes i et eget kompendium.

1) Gresk litteratur

a) Antikke tekster:

Gresk epos:

- Homer, *Iliaden*, sang 1, 6, 9, 19, 22, 24 (overs. av P. Østbye 1920, 3. utg., Gyldendal, Oslo 1994).
- Homer, *Odysseen*, sang 1, 6, 10, 11, 12, 23 (overs. av P. Østbye 1922, 4. utg., Gyldendal, Oslo 1994)

Gresk læredikt:

- Hesiod, **Arbeid og dager* (overs. av Aslak Rostad, Gyldendal, Oslo 2014. Utsolgt fra forlaget per 2018, det kan komme et nytt opplag, men inntil da finnes boka i kompendium).

Gresk bukolisk dikt:

- Theokrit, **Idyller* (overs. av P. Østbye, Gyldendal, Oslo 1922)

Gresk tragedie:

- Aiskhylos, *Orestien* (overs. av P. Østbye 1926, ny utg. *Greske tragedier*, Gyldendal, Oslo 2013)
- Sofokles, *Antigone* (overs. av P. Østbye 1927, ny utg. *Greske tragedier*, Gyldendal, Oslo 2013)
- Euripides, *Medea* (overs. av P. Østbye 1928, ny utg. *Greske tragedier*, Gyldendal, Oslo 2013)

Gresk komedie:

- Aristofanes, *Froskene* (overs. av Robert Emil Berge, Gyldendal, Oslo 2016).
- Menander, *Grinebiteren* (overs. av Ulvhild Anastasia Fauskanger, Gyldendal, Oslo 2015)

Gresk lyrikk:

- Gresk lyrikk,*utvalg på 30 s. (kompendium).

Gresk prosa:

- Platon, *Sokrates' forsvarstale* (overs. av Leiv Amundsen 1953, tilgjengelig på Nasjonalbibliotekets nettsider, tilgjengelig på nynorsk ved A. Stigen, Samlaget, Oslo 1970).
- Longos, *Dafnis og Chloe*, i *Daphnis and Chloe* (overs. av P. Turner, Penguin, London 1989).

b) Sekundærlitteratur:

- Gresk litteraturhistorie*(kompendium 200 s.).

Supplerende oppslagsverk

- Hjortsø, Leo, *Greske guder og helter*, Oslo, Pax Forlag 2005.

2) Romersk litteratur

a) Antikke tekster:

Romersk epos:

- Vergil, *Aeneiden*, bok 1, 2 og 6 (overs. av E. Kraggerud, Suttung forlag, Tangen 1986).
- Ovid, **Metamorfoser* fra bok 1, 8, 10, 11

Romersk læredikt:

- Lukrets,**Om tingenes natur*, fra bok III
- Vergil, *Georgica* bok 4 (overs. av E. Kraggerud, Oslo 1994).

Romersk bukolisk dikt:

- Vergil, *Bucolica (Gjetarsongar)* (overs. av Matti Garnes Wiik, Gyldendal, Oslo, 2016).

Romersk komedie:

- Plautus, *Aulularia*, i *The Pot of Gold and other Plays* (overs. av E.F. Watling, Penguin Classics, London 1965.)
- Terents, *Evnukken* (overs. av Iris Aasen Brecke, Gyldendal, Oslo, 2017).

Romersk lyrikk:

- Horats, *Brev om diktekunsten (Ars Poetica)* (overs. av Peter Astrup Sundt, Gyldendal, Oslo, 2016).
- Catull, **Carmina* 1, 3, 5, 30, 31, 51, 72, 76, 85, 86, 87, 101, 116.
- Horats, **Oder I* 1, 8, 9, 11, 14, 19, 22, 37; *II* 14, 15, 16, 20; *III* 1, 13, 30; *Epoder* 7,16.

Romersk kjærlighetslegi:

- Tibull, **Elegier I* 1.
- Properts, **Elegier I* 1, 2; *III* 5, 20, 21.
- Ovid, **Heroides* 3, 16 og 17.

Romersk prosa:

- Cicero, **I. tale mot Catilina*.
- Cicero, **Om alderdommen*.
- Seneca, **Om mildhet*.
- Plinius d. y., **Utvalg av brevlitteratur*.
- Apuleius, **Det gylne esel*, bok 3 og 11.

b) Sekundærlitteratur:

- Stephen Harrison (red.) 2005, *A Companion to Latin Literature*, Blackwell Publishing, Introduksjon (s. 1–12), kapittel 2 (s. 31–43), kapittel 3 (44–57), kapittel 6 (81–100), kapittel 9 (130–147), kapittel 11 (159–173).

Supplerende oppslagsverk

- Hjortso, Leo, *Romerske guder og helter*, København 1988.

Støttelitteratur

Språkkunnskap i gresk og latin for nybegynnere, kompendium som fås kjøpt bokhandelen

LAT1002 – Tekstkurs I i latin: Middelalderlatin

15 sp

Emneansvarlig: Marek Thue Kretschmer

Pensum:

Lars Boje Mortensen, *Middelalderlatin. Hvad var, og hva er meningen?* Oslo 1998 (lastes ned gratis fra <http://bora.uib.no/handle/1956/767>)

Anne Katrine Frihagen et al, *Omnibus 2 Tekstbok*, Oslo 1996, s. 65-103

Øvrige tekster deles ut som stensiler av faglærer

LAT1004 – Tekstkurs III i latin: Antikk prosa II

7,5 sp

Emneansvarlig: Staffan Wahlgren

Pensum avtales med emneansvarlig

LAT1005 – Tekstkurs IV i latin: Antikk poesi

7,5 sp

Emneansvarlig: Marek Thue Kretschmer

I kurset studeres poesi fra først og fremst den augusteiske perioden, både i original og oversettelse. Det gis en innføring i metrikk.

Tekstpensum:

Vergil, *Aeneid* IV, edited with introduction, notes and vocabulary by Keith MacLennan, Bristol Classical Press, 2007

Ovids *Heroides* 7 (kompendium)

Ordbok:

Johannessen, J., Nygaard, M. & Schreiner, E.: *Latinsk-Norsk Ordbok*. 3. utg.

Oslo 1965 (el. senere). [Bokmål]

Steinnes, A. & Vandvik, E.: *Latinsk ordbok*. Oslo 1958 (el. senere). [Nynorsk]

Grammatikk:

Eitrem, S., *Latinsk grammatikk*, 3. utg. v. Bjørg T. Danielsen og Egil Kraggerud, Oslo 1996

Kultur-, litteratur- og språkhistorie:

Gian Biagio Conte, *Latin literature – A History*, The Johns Hopkins University Press, side 262–291 og 340–364

Stephen Harrison (red.), *A Companion to Latin Literature*, Blackwell Publishing, side 44-57 (The Augustan Period), 83-100 (Narrative Epic) og 159-173 (Love Elegy)

Oversettelser:

Ovid, *Heroides*, 1–6, 8–15 (overs. T. S. Thorsen Gyldendal 2001)

Vergil, *Aeneiden*, sang 1-3, 5-6, 12 (overs. E. Kraggerud 1983 el. senere, eller O.S. Due 1986)

Støttelitteratur

Språkkunnskap i gresk og latin for nybegynnere, kompendium som fås kjøpt bokhandelen

Emner på påbyggingsnivå

KLAS2001 – Europas antikk

15 sp

Emneansvarlig: Peter Astrup Sund

Individuelt pensum

Kulturminneforvaltning

Emner på påbyggingsnivå

KULMI2710 – Lokalhistorie med arkivkunnskap

15 sp

Emneansvarlig: Aud Mikkelsen Tretvik

Lokalhistorie har lange og gode tradisjonar i Noreg, både blant fagutdanna historikar og amatørar. Kunnskap om fagfeltets diskusjonstema og arbeidsmåtar er ein del av dette kurset. Føremålet er å gi ein introduksjon til ulike måtar å studere lokalsamfunnshistorie: på den eine sida med ei målsetting om å klarleggje historia til det enkelte lokalsamfunnet, på den andre sida med eit meir generaliserande perspektiv, der studiar innafor eitt eller fleire lokalsamfunn gir kunnskap om større samfunnsmessige prosessar, nasjonalt eller globalt. Emnet set også fokus på kulturminne i ein lokal kontekst. Emnet gir introduksjon til arkivundersøkingar og innsamling av ulike typar kjelder som blir brukt i lokalhistoriske studiar. Emnet tar også for seg korleis ulike lokalhistoriske einingar kan studerast: familien eller hushaldet som samfunnets minste eining, bygdesamfunnet, byen og regionen. Realhistoriske døme og kjelder vil ha kronologisk tyngdepunkt etter ca. 1660 og fram til notid.

Pensum

Lokalhistorie som fag

- Aud Mikkelsen Tretvik: *Lokal og regional historie*. Samlaget 2004 117 s.
- Ola Alsvik: *Lokalhistorie i Norge* https://lokalhistorie.no/?page_id=731 7 s.
- Liv Marthinsen: «Norsk lokalhistorie etter 1970 – tradisjon og fornyelse» og Harald Winge: «Hvordan kan lokalhistorie være byggesteiner for rikshistorie?», begge i Else Braut (red.): *Blikk på lokalhistorie*, NLI, Oslo 1997. **Finst som e-bok** 24 s.
- Ingar Kaldal: «Ei meir historisk reflekterande lokalhistorie? Noen forslag til lokalhistorieskriving i framtida», i Knut Sprauten (red.): *Sted, tilhørighet og lokalhistorisk forskning : Lokalhistoriens form og funksjon i det 21. århundre*, NLI, 2007. <http://www.kaldal.net/ingar/les/lokalhistorie.pdf> 21 s.
- Arnfinn Kjelland: «Norsk lokalhistorie og 'nyare' mikrohistorie», *Heimen* 3/2009 13 s.
<https://www.hivolda.no/sites/default/files/documents/Kjelland%20lokalhistorie%20og%20mikrohistorie.pdf>
- Yngve Flo: «Lokal historie i kommunal tvangstrøye?» i *Heimen* 4/2015, s. 373–387, 12 s.
https://www.idunn.no/heimen/2015/04/lokal_historie_i_kommunal_tvangstroeye
- Totalt: 194 s.

Familien som samfunnets minste eining

- Sølvi Sogner (red.): *I gode og vonde dagar*, Samlaget 2003 230 s.

Ståle Dyrvik: <i>Den demografiske overgangen</i> , Samlaget 2004	130 s.
Totalt:	360 s.

Bygde- og byhistorie

Hans Sevattal, Per Kåre Sky og Erling Berge (red.): <i>Eigedomshistorie. Hovudliner i norsk eigedomshistorie frå 1600-talet fram mot nåtida</i> . Oslo 2017, kap. 3, «Hovudliner i eigedomsforholda 1660–2014, s. 63–108, og kap. 8, «Eigedomshistoria i byane», s. 264–301	84 s.
*Jan Eivind Myhre: «Moderne byhistorie. Noen perspektiver», og Finn-Einar Eliassen: «Norske byer 1500–1800: identifikasjon, avgrensning, funksjoner», begge i <i>Heimen</i> 3/1987, s. 130–151	18 s.
Hans Eyvind Næss: «Det lokale selvstyrets røtter. Tiden fram til 1837», i <i>Folkestyre i by og bygd : Norske kommuner gjennom 150 år</i> , Universitetsforlaget 1987, s. 11–30. Finst som e-bok	17 s.
Edgar Hovland: «Grotid og glanstid. 1837 – 1920», i <i>Folkestyre i by og bygd: Norske kommuner gjennom 150 år</i> , Universitetsforlaget 1987, s. 31–154 Finst som e-bok	89 s.
*Tore Grønlie: «'Fra velferdskommune til velferdsstat' – et historisk perspektiv på 100 års norsk velferdsutvikling»	19 s.
Ola Svein Stugu: «Etterkrigstidas kommunereform – eit oversyn», i <i>Heimen</i> 4/2015, s. 311–325, https://www.idunn.no/heimen/2015/04/etterkrigstidas_kommunereform_-_eit_oversyn	11 s.
Yngve Flo: «Identitet og historie i kommunereformas tid», i <i>Heimen</i> 4/2015, s. 327–339, https://www.idunn.no/heimen/2015/04/identitet_og_historie_i_kommunereformas_tid	10 s.
Totalt:	248 s.

Regionhistorie

*Harald Winge: «Regions and regional history in Norway», i Finn-Einar Eliassen m.fl. (red.): <i>Regional Integration in Early Modern Scandinavia</i> , Odense 2001, s. 41–55	14 s.
*Ida Bull: «Regionalhistorie og regional identitetsbygging» i <i>Heimen</i> 2006, s. 83–92	8 s.
*Ida Bull: «Redaksjonelt forord», <i>Trøndelags historie</i> , bd. 1, Trondheim 2005	2 s.
*Knut Helle: «Innleiing», <i>Vestlandets historie</i> , bd. 1, Bergen 2006, s. 11–25	10 s.
<i>Trøndelags historie</i> , 2005, utdrag	100 s.
Leiv Sem: «Om framstillinga av sør-samar i Trøndelags historie», i <i>Heimen</i> 2/2017, s. 130–144, https://www.idunn.no/heimen/2017/02/_om_framstillinga_av_soersamar_itroendelagshistorie	14 s.

Totalt: 148 s.

Lokalhistorie og verda

Knut Kjeldstadli: «Bufaste og nykommere – innflyttere og innvandrere i norske lokalsamfunn», i Ola Alsvik (red.): *Kultur møter*, NLI, Oslo 2004, s. 41–59, <https://lokalhistorie.no/wp-content/uploads/2018/08/Kulturmoter.pdf> 19 s.

*Ida Bull: «Handelshistorie som bindeledd mellom det lokale og verden utenfor», i *Heimen* 4/2009, s. 279–292 9 s.

*Alan Hutchinson: «Forbruksendring og forbrukeratferd på Helgeland 1740 – 1850», i *Heimen* 4/2009, s. 293–303 8 s.

*Ragnhild Hutchison: «Frå en sjeldan kopp til kannevis – noen trekk i spredningen av søt kaffe og te ca. 1750–1850», i *Heimen* 4/2009, s. 305–316 7 s.

*Kari Telste: «Visittstuen som speilbilde av global handel? Handlespatrisiat, selskapsliv og forbruk i Christiania omkring 1760», i *Heimen* 4/2009, s. 317–328 8 s.

*Aud Mikkelsen Tretvik: «Grenda blir global. Om det globale i det lokale og det lokale i det globale», i *Heimen* 2/2011, s. 115–128 13 s.

Ragnhild Hutchison: «Handelshuset Cramer i Trondheim gjennom 1700-tallet – en «port» mellom utenrikske og innenlandske marknad», i *Heimen* 4/2017, s. 329–341, https://www.idunn.no/heimen/2017/04/handelshuset_cramer_i_trondheim_gjennom_1700-tallet_en_p 12 s.

Totalt: 76 s.

Kjelder og metode

Nils Johan Stoa og Per-Øyvind Sandberg: *Våre røtter*, Cappelen, Oslo, 2012 ca.

Harald Winge: «Lovgivningen om offentlig skifte» i *Skiftene som kilder – en artikkelsamling*, NLI 1996, s. 7–28. **Finst som e-bok** 200 s.
16 s.

Ståle Dyrvik: «Skiftene som kjelde til økonomiske og sosiale forhold i bondesamfunnet» i *Skiftene som kilder – en artikkelsamling*, NLI 1996, s. 47 – 64. **Finst som e-bok** 18 s.

Sølvi Sogner: «Rettsprotokollene som kilde til mentalitet og kultur i europeisk historieforskning», i *Tingboka som kilde*, NLI 1990, s. 7 – 18. **Finst som e-bok** 11 s.

Hans Eyvind Næss: «Forbrytelse og straff», i *Tingboka som kilde*, NLI 1990, s. 19–45 27 s.
Finst som e-bok

Marit Anne Hauan: «Kunnskapssamtaler – samtaler til kunnskap. Intervju som metode», i *By og Bygd* (39) 2006, s. 8-19, <https://dms08.dimu.org/file/022waz7hXDbV> 10 s.

Steinar Kvale og Svend Brinkmann: *Det kvalitative forskningsintervju*, 3. utgave, Oslo 2009, kap. 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13 og 17 ca. 215 s.

Totalt: 497 s.

Talet på sider totalt ca. 1523 s

Som arbeidsmaterieell undervegs vel studentane fritt utdrag av bygdehistorie- og byhistoriebøker.

Titlar merka med * vil bli lagt ut på Blackboard.

Liste over handbøker, lokalhistoriske ressursar på internett og tilrådd tilleggslesing vil også bli gjort tilgjengelig på Blackboard.

Emner på masternivå

KULMI3215 – Museologi og kulturarvspedagogikk 7,5 sp

Emneansvarlig: Insa Müller

Pensum:

	Antall sider
Black, Graham (2012): <i>Transforming Museums in the 21st Century</i> . Routledge. London/New York	Ca. 230 s.
Dean, David (1998): <i>Museum Exhibition. Theory and Practice</i> . Routledge, London/New York.	Ca. 115 s.
Einarsen, Hans Philip (2005): <i>Museer og den flerkulturelle virkeligheten</i> . ABM-skrift nr. 12. [finst elektronisk]	Ca. 30 s.
Henriksen, Ellen Karoline og Merethe Frøyland (1998): <i>Hva vet vi om læring i museer?</i> Norsk Museumsutvikling skriftserie 7-1998, Oslo	Ca. 50 s.
Hooper-Greenhill, Eilean (2007): <i>Museum and education. Purpose, pedagogy and performance</i> , Routledge, s. 1-62 + 170-201	Ca. 90 s.
Knell, Simon J., Suzanne MacLeod, Sheila Watson (ed.) (2007): <i>Museum Revolutions</i> . Routledge, London/New York, kap. 10, 12, 20, 21, 24, 25, 27	Ca. 90 s.
Lien, Sigrid og Hilde Wallem Nielssen (2016): <i>Museumsforteljingar. Vi og dei andre i kulturhistoriske museum</i> . Det Norske Samlaget, Oslo.	Ca. 160 s.
Macdonald, Sharon (2006): <i>A Companion to Museum Studies</i> . Oxford, kap. 19-22, s. 320-376.	Ca. 50 s.
Watson, Sheila (ed.) (2007): <i>Museums and their Communities</i> . Routledge, London/New York, kap. 25, 26, 27, 28, s. 375-417	Ca. 40 s.

Til kurslitteraturen h y rer også eit kompendium på ca. 300 sider som vil vere tilgjengelig ved semesterstart.

Politiske dokument som alle bør vere kjent med

NOU 1996:7 *Museum: Mangfald, minne, m ttestad* [Kulturdepartementet]

St.meld. nr. 22 (1999-2000) *Kjelder til kunnskap og oppleving* [Kulturdepartementet]

St.meld. nr. 15 (2007-2008) *Tingenes tale* [Kunnskapsdepartementet]

St.meld. nr. 49 (2008-2009) *Framtidas museum* [Kulturdepartementet]

Meld. St. 10 (2011-2012) *Kultur, inkludering, deltaking* [Kulturdepartementet]

KULMI3225 – Bygningslovgivning i kulturminnevernet

7,5 sp

Emneansvarlig: Michael Kahn

Pensum

Plan- og bygningsrett, del 2, Byggesaksbehandling, håndhevelse og sanksjoner. 2. utgave, [Odd Jarl Pedersen](#), [Per Sandvik](#), [Stein Ness](#), [Audvar Os](#), [Helge Skaaraas](#)

Støttelitteratur: Rettsavgjørelser som blir delt ut av emneansvarlig

KULMI3235 – Planlovgivning i kulturminnevernet

7,5 sp

Emneansvarlig: Michael Kahn

Pensum

Plan- og bygningsrett, del 1, Planlegging og ekspropriasjon. 2. utgave, [Odd Jarl Pedersen](#), [Per Sandvik](#), [Helge Skaaraas](#), [Stein Ness](#), [Audvar Os](#)

Støttelitteratur: Rettsavgjørelser som blir delt ut av emneansvarlig